

คู่มือพื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้าง ระบบบำบัดน้ำเสีย

พ.ศ. 2561 - 2580

กองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ

คำนำ

แหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่สำคัญของประเทศ ประกอบด้วย ภาคชุมชน ภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม ซึ่งมีการระบายน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลลงสู่แหล่งน้ำ จนเกินความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ ส่งผลให้แหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมลง โดยสัดส่วนของความสกปรกส่วนใหญ่มาจากภาคชุมชน ซึ่งปัจจุบันมีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จำนวน 105 แห่ง และระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จำนวน 77 แห่ง ทั่วประเทศ สามารถบำบัดน้ำเสียได้เพียงร้อยละ 33 ของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น และเพื่อให้การจัดการน้ำเสียชุมชนครอบคลุมพื้นที่สำคัญทั่วประเทศ ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดในเรื่องจำนวนระบบบำบัดที่ก่อสร้างใหม่ 741 แห่ง ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน

กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำคู่มือพื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. 2561 - 2580 เพื่อให้ทราบถึงพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียตามแผนแม่บทฯ และให้ท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมในการดำเนินการเพื่อจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ดังกล่าวหรือท้องถิ่นที่มีความประสงค์จะก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ต่อไป

กรมควบคุมมลพิษ

ธันวาคม 2563

สารบัญ

1	บทนำ	6
2	สถานการณ์การจัดการน้ำเสียชุมชนในปัจจุบัน	8
	2.1 ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของประเทศไทย	8
	2.2 การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย	16
3	พื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน พ.ศ. 2561 - 2580	19
	3.1 ความจำเป็นในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนเพิ่มเติม	19
	3.2 การคัดเลือกพื้นที่	20
	3.3 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน พ.ศ. 2561 - 2580 ในพื้นที่ 22 กลุ่มน้ำ	23
4	แนวทางการแก้ไขปัญหาและการเตรียมความพร้อมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย	60
	4.1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย	60
	4.2 ปัญหาการเดินทางระบบบำบัดน้ำเสียไม่มีประสิทธิภาพ	64
	4.3 แนวทางในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย และการจัดการน้ำเสียชุมชน	66
	4.4 การสำรวจข้อมูลและเตรียมความพร้อมของท้องถิ่น	69
	4.5 ช่องทางการเสนอขอรับงบประมาณ	75
5	การจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย	83

สารบัญตาราง

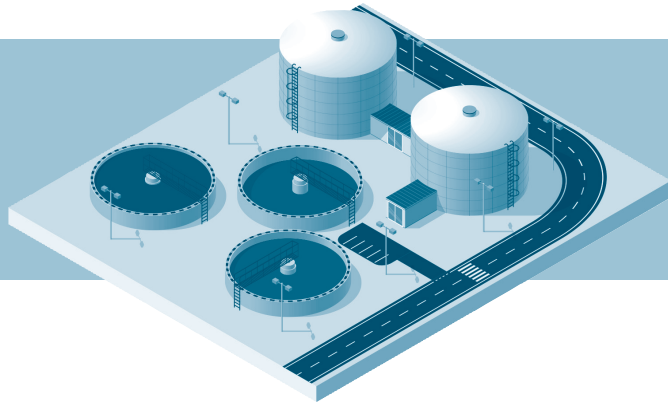
ตารางที่ 2 - 1	จำนวนและความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนในแต่ละภาคของประเทศ	11
ตารางที่ 2 - 2	จำนวนและความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารในแต่ละภาคของประเทศ	13
ตารางที่ 2 - 3	จำนวนและความสามารถในการบำบัดน้ำเสียในแต่ละภาคของประเทศไทย	15
ตารางที่ 3 - 1	จำนวนพื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน พ.ศ. 2561 - 2580 รายลุ่มน้ำ	22
ตารางที่ 3 - 2	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำสาละวิน	23
ตารางที่ 3 - 3	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำโขงเหนือ	23
ตารางที่ 3 - 4	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ	24
ตารางที่ 3 - 5	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำชี	26
ตารางที่ 3 - 6	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำมูล	29
ตารางที่ 3 - 7	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำปิง	31
ตารางที่ 3 - 8	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำวัง	34
ตารางที่ 3 - 9	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำยม	35
ตารางที่ 3 - 10	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำน่าน	35
ตารางที่ 3 - 11	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	36
ตารางที่ 3 - 12	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำสะแกกรัง	43

ตารางที่ 3 - 13	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำป่าสัก	43
ตารางที่ 3 - 14	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำท่าจีน	45
ตารางที่ 3 - 15	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำแม่กลอง	48
ตารางที่ 3 - 16	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำบางปะกง	49
ตารางที่ 3 - 17	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำโตนเลสาป	50
ตารางที่ 3 - 18	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก	51
ตารางที่ 3 - 19	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำเพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์	53
ตารางที่ 3 - 20	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน	55
ตารางที่ 3 - 21	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	56
ตารางที่ 3 - 22	พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	58
ตารางที่ 3 - 23	พื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก	59
ตารางที่ 4 - 1	ประเด็นปัญหาในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย	61
ตารางที่ 4 - 2	พารามิเตอร์ของน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียที่ไม่เป็นไปตาม มาตรฐาน	65
ตารางที่ 4 - 3	ตัวอย่างฐานข้อมูลแสดงสถานที่ และตำแหน่งที่ตั้งของบ้านเรือน สถานประกอบการ โรงงาน และแหล่งกำเนิดมลพิษอื่นๆ ในพื้นที่	73
ตารางที่ 5 - 1	ช่วงค่าของอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่แนะนำเพื่อเป็นกรอบให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปประยุกต์ใช้	84

สารบัญรูป

รูปที่ 2 - 1	ที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนในประเทศไทย	12
รูปที่ 2 - 2	ที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารในประเทศไทย	14
รูปที่ 2 - 3	รูปแบบการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ของประเทศไทย	18
รูปที่ 3 - 1	ร้อยละของปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดของประเทศต่างๆ	20
รูปที่ 4 - 1	ภาพแสดงขอบเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแนวท่อรวบรวมน้ำเสีย	73
รูปที่ 4 - 2	ข้อมูลสนับสนุนการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสียชุมชน	78
รูปที่ 4 - 3	ขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด	78
รูปที่ 4 - 4	ขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม	80
รูปที่ 4 - 5	ขั้นตอนการดำเนินงานจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียร่วมกับ องค์กรจัดการน้ำเสีย	82
รูปที่ 5 - 1	ข้อมูลการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย	87
รูปที่ 5 - 2	โปรแกรมช่วยคำนวณอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชน (WISE)	88

1 บทนำ

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา แม้จะมีแนวโน้มดีขึ้น แต่แหล่งน้ำที่มีแนวโน้มคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและยังคงต้องเฝ้าระวัง และดำเนินการแก้ไขปัญหา ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง (จังหวัดสมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี) ท่าจีนตอนล่าง (จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม) ระยองตอนล่าง (อำเภอเมือง จังหวัดระยอง) พังราดตอนบน (เทศบาลตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี) และลำตะคองตอนล่าง (เทศบาลนครนครราชสีมา)

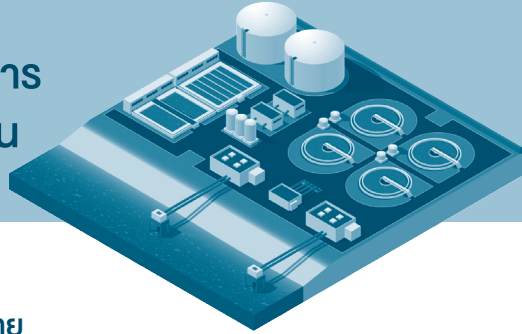
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ประเด็น 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน ได้กำหนดเป้าหมายให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ ร้อยละ 90 ของพื้นที่เป้าหมาย ภายในปี 2580 ซึ่งในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2560 - 2562) มีแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์เพียง ร้อยละ 14 12 และ 5 ตามลำดับ สาเหตุสำคัญมาจากการระบายน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลจากภาคชุมชน ภาคเกษตรกรรม และภาคอุตสาหกรรม จนเกินความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ ส่งผลให้แหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมลง ซึ่งสัดส่วนของความสกปรกส่วนใหญ่มาจากภาคชุมชน โดยเฉพาะพื้นที่ชุมชนหนาแน่น

ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งมีทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การจัดการน้ำอุปโภค บริโภค ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต ด้านที่ 3 การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ด้านที่ 5 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน และด้านที่ 6 การบริหารจัดการ โดยด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ มีเป้าประสงค์ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพพระบวรรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง มีพื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนใหม่ จำนวน 741 แห่ง ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ร่วมกับองค์การบริหารน้ำเสีย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 - 16 จัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนใหม่ โดยพิจารณาจากคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำของพื้นที่ จำนวนประชากร ความสำคัญของพื้นที่ เช่น เขตควบคุมมลพิษ พื้นที่ริมน้ำ พื้นที่ท่องเที่ยว พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ชุมชนขนาดใหญ่

2

สถานการณ์การจัดการ น้ำเสียชุมชนในปัจจุบัน

2.1 ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 66,558,935 คน (จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2562 : กรมการปกครอง) ซึ่งแต่ละคนก่อให้เกิดน้ำเสียเท่ากับ 150 ลิตรต่อวัน (ประเมินโดยใช้ข้อมูลโครงการพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลอัตราการเกิดน้ำเสียและปริมาณความสกปรกของแหล่งกำเนิดประเภทชุมชน กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. 2553) คาดการณ์ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากชุมชนได้ 9.99 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน¹ โดยแบ่งน้ำเสียที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ได้ ดังนี้

- พื้นที่เทศบาล จำนวน 2,450 แห่ง ปริมาณน้ำเสีย 2.58 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 5,324 แห่ง ปริมาณน้ำเสีย 6.54 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- พื้นที่กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ปริมาณน้ำเสีย 0.87 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน

ปี 2562 มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 116 แห่ง สามารถบำบัดน้ำเสียได้ 2.692 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน (ไม่รวมระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ระหว่างก่อสร้างและระบบบำบัดน้ำเสียที่ยกเลิกโครงการ) มีรายละเอียด ดังนี้

- (1) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่เดินระบบ จำนวน 94 แห่ง
- (2) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่ไม่เดินระบบ จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

¹ การประเมินปริมาณน้ำเสียคำนวณจากประชากรตามทะเบียนราษฎรเท่านั้น

- ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครพิษณุโลก
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลพระอินทราชา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครระยอง
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปัตตานี
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองชุมพร
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครยะลา (วัดยะลาธรรมาราม)
- (3) ระบบบำบัดน้ำเสียที่กำลังก่อสร้าง จำนวน 11 แห่ง ได้แก่
- ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลแม่สาย จังหวัดเชียงราย
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครปากเกร็ด (โซน 1 ศรีสมาน) จังหวัดนนทบุรี
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลท่าทราย จังหวัดเพชรบุรี
  - โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำคลองเตย กรุงเทพมหานคร
  - โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำธนบุรี กรุงเทพมหานคร
  - โรงปรับปรุงคุณภาพน้ำมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลรบือ จังหวัดมหาสารคาม
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองศรีสะเกษ
- (4) ระบบบำบัดน้ำเสียที่ยกเลิกโครงการ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่
- โครงการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ (คลองด่าน) อยู่ในความดูแลของกรมควบคุมมลพิษ ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2557 ปัจจุบันอยู่ระหว่างพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด

- ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองนครพนม อยู่ในความดูแลของเทศบาลเมืองนครพนม ปัจจุบันได้ระงับการก่อสร้าง เนื่องจากไม่สามารถส่งมอบที่สาธารณประโยชน์เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียให้กับผู้รับจ้างได้
  - ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองอุทัยธานี อยู่ในความดูแลของเทศบาลเมืองอุทัยธานี ปัจจุบันได้ขอคืนงบประมาณ เนื่องจากผู้รับจ้างทิ้งงาน
- (5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการน้ำเสีย โดยส่งน้ำเสียไปบำบัดยังระบบบำบัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียจำนวน 2 แห่ง ได้แก่
- เทศบาลเมืองหนองสำโรง จังหวัดอุดรธานี ได้ส่งน้ำเสียไปบำบัดยังระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครอุดรธานี โดยอยู่ระหว่างการก่อสร้างท่อรวบรวมน้ำเสียเพื่อส่งน้ำเสียไปบำบัด
  - เทศบาลตำบลนาจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ได้ส่งน้ำเสียไปบำบัดยังระบบบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยา ขณะนี้ อยู่ระหว่างจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับเมืองพัทยา โดยจะส่งน้ำเสียไปบำบัดยังระบบบำบัดน้ำเสียเมืองพัทยาเป็นการชั่วคราวระหว่างที่ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลตำบลนาจอมเทียน ยังไม่สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์

นอกจากนี้ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 แห่ง ที่ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ปี พ.ศ. 2564 คือ เทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ขนาด 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

รายละเอียดจำนวนและความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนในแต่ละภาคของประเทศ แสดงดังตารางที่ 2 - 1 และรูปที่ 2 - 1

ตารางที่ 2 - 1 จำนวนและความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนในแต่ละภาคของประเทศ

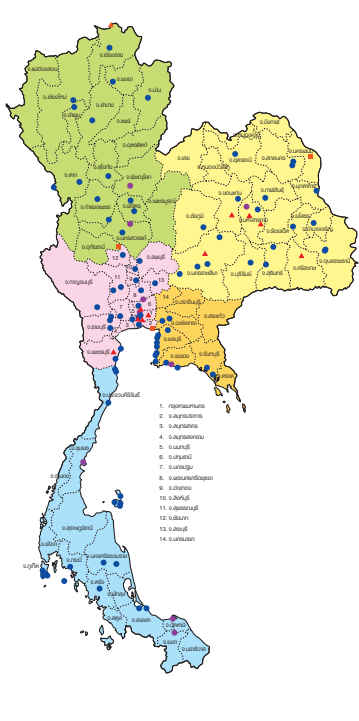
ภาค	เดินระบบ		ไม่เดินระบบ		อยู่ระหว่างก่อสร้าง		ยกเลิกโครงการ		รวม	
	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)
เหนือ	14	216,423	2	29,650	1	4,363	1	9,790	18	260,226
กลาง	28	1,419,300	1	3,000	5	526,500	-	-	34	1,948,800
ตะวันออก เฉียงเหนือ	19	344,221	1	1,500	5	3,380	1	8,600	26	357,701
ตะวันออก	15	243,280	1	41,000	-	-	1	525,000	17	809,280
ใต้	18	349,912	3	43,600	-	-	-	-	21	393,512
รวมทั้งหมด	94	2,573,136	8	118,750	11	534,243	3	543,390	116	3,769,519

ที่มา : ข้อมูลจาก กรุงเทพมหานคร สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 - 16 และ กรมควบคุมมลพิษ, พ.ศ. 2562

หมายเหตุ : จำนวนระบบ (ไม่รวมที่อยู่ระหว่างก่อสร้างและยกเลิกโครงการ) 102 แห่ง มีความสามารถในการบำบัดน้ำเสีย 2,691,886 ลบ.ม./วัน
จำนวนระบบ (ไม่รวมที่ยกเลิกโครงการ) 113 แห่ง ความสามารถในการบำบัดน้ำเสีย 3,226,129 ลบ.ม./วัน

ที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนในประเทศไทย

● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (14 ระบบ)	
1. นนทบุรีใหม่ (AL)	55,000 ท/ด
2. นนทบุรีราช (AL)	27,200 ท/ด
3. นนทบุรี (SBR)	10,000 ท/ด
4. นนทบุรี (SP)	9,700 ท/ด
5. นนทบุรี (SP)	12,300 ท/ด
6. นนทบุรี (SP)	8,259 ท/ด
7. นนทบุรี (SP)	8,400 ท/ด
8. นนทบุรี (SP)	5,400 ท/ด
9. นนทบุรี (SP)	11,000 ท/ด
10. นนทบุรี (AL)	12,000 ท/ด
11. นนทบุรี (SP)	7,164 ท/ด
12. นนทบุรี (SP)	13,500 ท/ด
13. นนทบุรี (SP)	500 ท/ด
14. นนทบุรี (MSBR)	36,000 ท/ด
รวม	216,423 ท/ด
● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (2 ระบบ)	
1. นนทบุรี (SP)	28,000 ท/ด
2. นนทบุรี (SP)	1,650 ท/ด
รวม	29,650 ท/ด
▲ ระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง (1 ระบบ)	
1. นนทบุรี (SP)	4,363 ท/ด
■ ระบบบำบัดน้ำเสียที่ยังไม่ได้ออกแบบก่อสร้าง (1 ระบบ)	
1. นนทบุรี (SP)	9,790 ท/ด
รวม	260,226 ท/ด
● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (28 ระบบ)	
1. นนทบุรี (SP)	69,000 ท/ด
2. นนทบุรี (AL+SP)	7,200 ท/ด
3. นนทบุรี (SP)	5,500 ท/ด
4. นนทบุรี (SP)	11,400 ท/ด
5. นนทบุรี (OD)	38,500 ท/ด
6. นนทบุรี (SP)	4,500 ท/ด
7. นนทบุรี (AL)	8,200 ท/ด
8. นนทบุรี (OD)	24,000 ท/ด
9. นนทบุรี (OD)	11,000 ท/ด
10. นนทบุรี (SP)	1,000 ท/ด
11. นนทบุรี (OD)	22,000 ท/ด
12. นนทบุรี (SP)	20,000 ท/ด
13. นนทบุรี (SP)	5,000 ท/ด
14. นนทบุรี (OD)	5,000 ท/ด
15. นนทบุรี (OD)	24,000 ท/ด
16. นนทบุรี (OD)	10,000 ท/ด
17. นนทบุรี (AL)	17,000 ท/ด
18. นนทบุรี (AL)	8,000 ท/ด
19. นนทบุรี (RBC)	8,000 ท/ด
▲ ประจวบคีรีขันธ์	
20. นนทบุรี (OD)	17,000 ท/ด
▲ ประจวบคีรีขันธ์	
21. กรุงเทพมหานคร	
• สีหราช (AS)	39,000 ท/ด
• ชิงลม (AS)	200,000 ท/ด
• รัตนโกสินทร์ (AS)	40,000 ท/ด
• ทุ่งครุ (AS)	65,000 ท/ด
• หนองแขม (AS)	157,000 ท/ด
• ทุ่งครุ (AS)	150,000 ท/ด
• ดินแดง (AS)	350,000 ท/ด
• บางซื่อ (AS)	120,000 ท/ด
รวม	1,119,300 ท/ด
● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (1 ระบบ)	
1. กรุงเทพมหานคร (AS)	3,000 ท/ด
▲ กรุงเทพมหานครที่อยู่	
▲ ระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง (5 ระบบ)	
1. กรุงเทพมหานคร (AS)	6,000 ท/ด
2. กรุงเทพมหานคร (SP)	2,500 ท/ด
3. กรุงเทพมหานคร	
• คลองจั่น (AS)	360,000 ท/ด
• หนองจอก (AS)	148,000 ท/ด
• มีนบุรี (AS)	10,000 ท/ด
รวม	526,500 ท/ด
รวมทั้งสิ้น	1,948,800 ท/ด

● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (18 ระบบ)	
1. นนทบุรี (CW)	200 ท/ด
2. นนทบุรี (OD)	8,650 ท/ด
• หาดชะโลม (OD)	8,500 ท/ด
• หาดสวนแก้ว (OD)	2,400 ท/ด
• หาดขวาง (OD)	6,000 ท/ด
3. นนทบุรี (SP)	33,700 ท/ด
4. นนทบุรี (RBC+AL)	10,000 ท/ด
5. นนทบุรี (OD)	10,000 ท/ด
6. นนทบุรี (OD)	36,000 ท/ด
7. นนทบุรี (AS)	6,000 ท/ด
8. นนทบุรี (AL)	6,100 ท/ด
9. นนทบุรี (AL)	17,700 ท/ด
10. นนทบุรี (AS+CW)	400 ท/ด
11. นนทบุรี (AL)	12,000 ท/ด
12. นนทบุรี (AS)	1,667 ท/ด
13. นนทบุรี (AS)	2,895 ท/ด
14. นนทบุรี (SP+CW)	138,000 ท/ด
15. นนทบุรี (AL)	35,000 ท/ด
16. นนทบุรี (AL)	3,200 ท/ด
รวม	282,912 ท/ด
● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (3 ระบบ)	
1. นนทบุรี (SP)	12,000 ท/ด
2. นนทบุรี (SP)	27,000 ท/ด
3. นนทบุรี (AL)	4,600 ท/ด
รวม	43,600 ท/ด
รวมทั้งสิ้น	326,512 ท/ด

● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (19 ระบบ)	
1. นนทบุรี (SP+CW)	16,000 ท/ด
2. นนทบุรี (SP+CW)	2,054 ท/ด
3. นนทบุรี (SP)	43,902 ท/ด
4. นนทบุรี (AL)	78,000 ท/ด
5. นนทบุรี (AL)	4,200 ท/ด
6. นนทบุรี (AL)	14,000 ท/ด
7. นนทบุรี (SP)	5,000 ท/ด
8. นนทบุรี (SP+AS)	70,000 ท/ด
9. นนทบุรี (SP)	12,000 ท/ด
10. นนทบุรี (SP)	3,000 ท/ด
11. นนทบุรี (SP)	400 ท/ด
12. นนทบุรี (AL)	13,000 ท/ด
13. นนทบุรี (SP)	13,600 ท/ด
14. นนทบุรี (SP)	500 ท/ด
15. นนทบุรี (AL)	22,000 ท/ด
16. นนทบุรี (SP)	18,000 ท/ด
17. นนทบุรี (SP)	7,246 ท/ด
18. นนทบุรี (SP)	12,819 ท/ด
19. นนทบุรี (SP)	8,500 ท/ด
รวม	344,221 ท/ด
● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (1 ระบบ)	
1. นนทบุรี (SP)	1,500 ท/ด
▲ ระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง (5 ระบบ)	
1. นนทบุรี (SP)	2,500 ท/ด
2. นนทบุรี (SP+CW)	880 ท/ด
3. นนทบุรี (ได้รับงบประมาณปี 2562)	
4. นนทบุรี (ได้รับงบประมาณปี 2562)	
5. นนทบุรี (ได้รับงบประมาณปี 2560)	
รวม	3,380 ท/ด
■ ระบบบำบัดน้ำเสียที่ยังไม่ได้ออกแบบก่อสร้าง (1 ระบบ)	
1. นนทบุรี (SP)	8,600 ท/ด
รวมทั้งสิ้น	357,701 ท/ด
● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (15 ระบบ)	
1. นนทบุรี (OD)	25,000 ท/ด
2. นนทบุรี (OD)	5,380 ท/ด
3. นนทบุรี (OD)	18,000 ท/ด
4. นนทบุรี (AL)	7,500 ท/ด
5. นนทบุรี	
• นนทบุรี (AS)	65,000 ท/ด
• นนทบุรี (SBR)	23,000 ท/ด
6. นนทบุรี	
• พื้นที่ด้านเหนือ (OD)	14,000 ท/ด
• พื้นที่ด้านใต้ (OD)	9,000 ท/ด
7. นนทบุรี (SP)	5,400 ท/ด
8. นนทบุรี (OD)	8,000 ท/ด
9. นนทบุรี (AL)	15,000 ท/ด
10. นนทบุรี (SP)	17,000 ท/ด
11. นนทบุรี (SP)	4,500 ท/ด
12. นนทบุรี (OD)	24,000 ท/ด
13. นนทบุรี (SP)	5,000 ท/ด
รวม	243,280 ท/ด
● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (1 ระบบ)	
1. นนทบุรี (AL)	41,000 ท/ด
▲ ระบบบำบัดน้ำเสียที่ยังไม่ได้ออกแบบก่อสร้าง (1 ระบบ)	
1. นนทบุรี (AS)	525,000 ท/ด
รวมทั้งสิ้น	802,280 ท/ด

หมายเหตุ :
 พท. = หนองพุดซา พท. = หนองพุดซา
 นน. = หนองจอก นน. = หนองจอก
 บ.ย. = องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 AL = ระบบเติมอากาศ (Aerated Lagoon)
 SP = ระบบถังปฏิกิริยา (Activated Sludge)
 CW = ระบบบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetland)
 RBC = ระบบแผ่นหมุนชีวภาพ (Rotating Biological Contactor)
 OD = ระบบบำบัดน้ำเสียแบบตะกอนแขวนลอย (Oxidation Ditch)
 AS = ระบบบำบัดน้ำเสียแบบตะกอนแขวนลอย (Activated Sludge)
 SBR = Sequencing Batch Reactor
 MSBR = Membrane Sequencing Batch Reactor
 ก่อ : ปีงบประมาณ 94 ระบบ
 ปีงบประมาณ 8 ระบบ
 อยู่ระหว่างก่อสร้าง 11 ระบบ
 ยังไม่ได้ก่อสร้าง 3 ระบบ
รวมทั้งสิ้น 116 ระบบ

รูปที่ 2 - 1 ที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนในประเทศไทย

สำหรับระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารทั่วประเทศ ข้อมูลปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 77 แห่ง แสดงดังตารางที่ 2 - 2 และรูปที่ 2 - 2 สามารถรองรับน้ำเสียได้รวม 41,690 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และมีองค์ประกอบโครงสร้างส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 แห่ง ที่ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ปี พ.ศ. 2563 - 2564 ได้แก่

- เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย จังหวัดสมุทรปราการ ขนาด 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ จังหวัดนครปฐม ขนาด 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- เทศบาลเมืองแพรงษา จังหวัดสมุทรปราการ ขนาด 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ขนาด 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- องค์การบริหารส่วนตำบลลำไผ่ จังหวัดนนทบุรี ขนาด 1,500 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

ตารางที่ 2 - 2 จำนวนและความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารในแต่ละภาคของประเทศ

ภาค	เดินระบบ		ไม่เดินระบบ		รวม	
	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)
เหนือ	6	1,220	5	420	11	1,640
กลาง	29	31,240	11	620	40	31,860
ตะวันออก เฉียงเหนือ	1	400	3	100	4	500
ตะวันออก	2	1,600	1	50	3	1,650
ใต้	12	5,390	7	650	19	6,040
รวมทั้งหมด	50	39,850	27	1,840	77	41,690

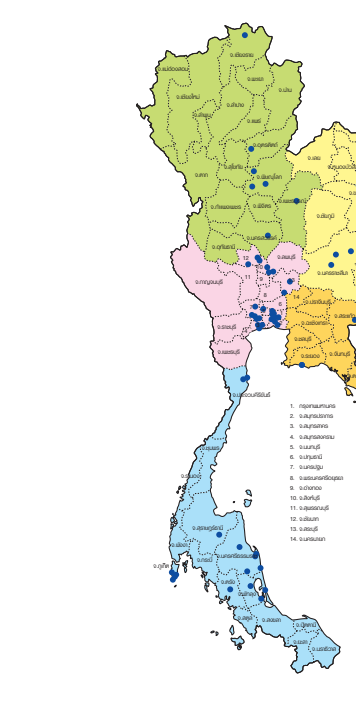
ที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารในประเทศไทย

● ระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (11 ระบบ)

1. ทต. ชื่นว้า, จ. เชียงราย (CW)	50 m ³ /D
2. ทต. วังทอง, จ. พิจิตร (AS)	- m ³ /D
3. ทต. บางระจัน, จ. พิจิตร (ถังสำรอง) (ชุมชนแถวสถานีและชุมชนวัดสุทธาวาสวัดขี้)	160 m ³ /D
4. ทต. บางระจัน, จ. พิจิตร (ถังสำรอง) (ชุมชนวัดสุทธาวาส)	80 m ³ /D
5. ทต. วังทอง, จ. พิจิตร (ถังสำรอง) (ถังสำรอง)	80 m ³ /D
6. ทต. เพชรบูรณ์ (ตลาดเทศบาล 2)	150 m ³ /D
7. ทต. เพชรบูรณ์ (สวนเทศบาล)	500 m ³ /D
8. ทต. เพชรบูรณ์ (สี่แยก รามเมืองเพชร)	250 m ³ /D
9. ทต. อุตรดิตถ์ (AS)	160 m ³ /D (ตามอาคารพาณิชย์บ้านหลังอาคารรูปแบบรูป 1.5)
10. ทต. อุตรดิตถ์ (AS)	160 m ³ /D
11. ทต. ท่าตะโก, จ. นครสวรรค์ (CW)	50 m ³ /D
รวมทั้งสิ้น	1,640 m³/D

● ระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (40 ระบบ)

1. ทต. หินจา, จ. ฉะเชิงเทรา (CW)	50 m ³ /D	
2. ทต. สรรพยา, จ. สิงห์บุรี (ชุดที่ 1) (ถังสำรอง)	50 m ³ /D	
3. ทต. สรรพยา, จ. สิงห์บุรี (ชุดที่ 2 ใต้ที่จอดรถและอาศัย)	50 m ³ /D	
4. ทต. โพธิ์ประทับช้าง, จ. สิงห์บุรี (ชุมชนบางขุนทด)	50 m ³ /D	
5. ทต. โพธิ์ประทับช้าง, จ. สิงห์บุรี (ชุมชนโพธิ์ประทับ)	50 m ³ /D	
6. ทต. นครศรีธรรมราช, จ. นครปฐม (AS)	600 m ³ /D	
7. ทต. ไทรโยค, จ. นครปฐม (SBR)	600 m ³ /D	
8. ทต. สามตำบล, จ. นครปฐม (SBR)	600 m ³ /D	
9. ทต. บางเลน, จ. นครปฐม (SBR)	600 m ³ /D	
10. ทต. สามพราน, จ. นครปฐม (SBR)	- m ³ /D	
11. ทต. บางป่า, จ. สมุทรสาคร (AS)	80 m ³ /D (หน้าหมู่บ้านสวนวิลิศ)	
12. ทต. บางป่า, จ. สมุทรสาคร (Fixed Film)	400 m ³ /D (ริ้วบางป่า)	
13. อบต. ดอกกระเจียว, จ. สมุทรสาคร (AS)	80 m ³ /D (ข้าง สบ. อบต. ดอกกระเจียว)	
14. อบต. ดอกกระเจียว, จ. สมุทรสาคร (หลัง สบ. อบต. ดอกกระเจียว)	80 m ³ /D	
15. อบต. ดอกกระเจียว, จ. สมุทรสาคร (ริมคลองเทศบาลจวบ)	80 m ³ /D	
16. ทต. บางหญ้าแพรก, จ. สมุทรสาคร (AS)	600 m ³ /D	
17. ทต. ห้วยจรเข้มาก, จ. สมุทรสาคร (AS)	600 m ³ /D	
18. อบต. บางบัวทอง, จ. นครปฐม	- m ³ /D	
19. ทต. หนองปรือ (ตลาดท่าขุนนาง)	AL	- m ³ /D
20. ทต. หนองปรือ (ตลาดข้าง)	AL	50 m ³ /D
21. ทต. หนองปรือ (โรงเรียนเทศบาล 1 ระบบหลัก หนองปรือ)	(OD)	60 m ³ /D
22. ทต. ท่าจีน, จ. สุพรรณบุรี	60 m ³ /D	
23. ทต. ท่าจีน, จ. สุพรรณบุรี	50 m ³ /D	
24. ทต. หินดง, จ. สุพรรณบุรี	50 m ³ /D	
25. ทต. หนองหญ้า, จ. สุพรรณบุรี (AS)	250 m ³ /D	
26. ทต. ทุ่งโพธิ์ทะเล, จ. สระบุรี (CW)	- m ³ /D	
27. ทต. ป่าสัก, จ. สระบุรี (ถังสำรอง)	600 m ³ /D	
28. ทต. ป่าสัก, จ. สระบุรี (ถังสำรอง) (ถังสำรอง)	30 m ³ /D	
29. หมู่บ้านพลาซ่า		
• หมู่บ้านที่ 1 (AL)	3,000 m ³ /D	
• หมู่บ้านที่ 2 (AS)	1,100 m ³ /D	
• บ้านไร่ (OD)	1,200 m ³ /D	
• ราษฎร์นุช (AS)	800 m ³ /D	
• ฟังสาวงาม (AS)	2,400 m ³ /D	
• ฟังทราย (AS)	1,600 m ³ /D	
• บ้านนา (OD)	1,500 m ³ /D	
• บ้านปลี (AS)	400 m ³ /D	
• คลองขอม (AS)	1,200 m ³ /D	
• คลองจันทน์ (AS)	6,500 m ³ /D	
• ฟังหมาก (SP)	1,500 m ³ /D	
• ไร่แก้ว (AS)	3,800 m ³ /D	
รวมทั้งสิ้น	30,660 m³/D	

● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (19 ระบบ)

1. ทต. นาทราย, จ. สุราษฎร์ธานี (CW)	50 m ³ /D	
2. ทต. ชะอวด, จ. นครศรีธรรมราช (AS)	200 m ³ /D	
3. ทต. ป่ากันเิง, จ. นครศรีธรรมราช (โรงเรียนเทศบาลวัดนาทราย)	600 m ³ /D	
4. ทต. ป่ากันเิง, จ. นครศรีธรรมราช (หลังสี่แยกเจ้า)	40 m ³ /D	
5. อบต. ลูฮ้อย, จ. นครศรีธรรมราช (ถังสำรอง)	300 m ³ /D	
6. ทต. ท่าไม้, จ. นครศรีธรรมราช (หลังตลาดสด)	200 m ³ /D	
7. ทต. ท่าไม้, จ. นครศรีธรรมราช (สี่แยกถนนสุขุมวิทขาไป)	200 m ³ /D	
8. ทต. พรหมโลก, จ. นครศรีธรรมราช	- m ³ /D	
9. ทต. พัทลุง	- m ³ /D	
10. ทต. ป่าทากชุม, จ. พัทลุง	- m ³ /D	
11. ทต. วิเชียร, จ. ภูเก็ต (SBR)	600 m ³ /D	
12. ทต. ธาราวี, จ. ภูเก็ต (SBR)	600 m ³ /D	
13. ทต. ฉลอง, จ. ภูเก็ต	- m ³ /D	
14. อบต. กงหรา, จ. ภูเก็ต	- m ³ /D	
15. ทต. เดช (หลังโรงเรียนเทศบาล 1)	(AS)	200 m ³ /D
16. ทต. เดช (หลังสวนกีฬา)	(AS)	100 m ³ /D
17. ทต. เดช (หลังสรรพากร)	(AS)	100 m ³ /D
18. ทต. เดช (บริเวณหมู่บ้านไทรทอง)	(ถังสำรอง)	200 m ³ /D
19. อบต. ชะอวด, จ. สงขลา (HQP)	50 m ³ /D	
รวมทั้งสิ้น	3,640 m³/D	

● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (4 ระบบ)

1. ทต. เขียวขลุ่ย, จ. ระยอง (CW)	400 m ³ /D
2. ทต. ชะมด, จ. นครราชสีมา (CW)	50 m ³ /D
3. ทต. สาลาด, จ. นครราชสีมา (SP)	50 m ³ /D
4. ทต. โนนโพธิ์, จ. นครราชสีมา	- m ³ /D
รวมทั้งสิ้น	500 m³/D

● ระบบบำบัดน้ำเสียที่เดิมระบบ (3 ระบบ)

1. ทต. ยี่หอ, จ. ชลบุรี (CW)	50 m ³ /D
2. ทต. ชะอวด, จ. ระยอง	- m ³ /D
3. ทต. พนม, จ. สมุทรปราการ	- m ³ /D
รวมทั้งสิ้น	50 m³/D

หมายเหตุ :

- ทต. = เทศบาลนคร   ทต. = เทศบาลตำบล
- ทต. = เทศบาลเมือง   อบต. = องค์การบริหารส่วนตำบล
- อบจ. = องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- AL = ระบบบำบัดน้ำเสีย (Aerated Lagoon)
- SP = ระบบบำบัดน้ำเสีย (Stabilization Pond)
- CW = ระบบบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetland)
- OD = ระบบบำบัดน้ำเสียแบบคลองระแนงดิน (Oxidation Ditch)
- HQP = ระบบถังหมักขยะ
- AS = ระบบถังกักน้ำคอกลิ้ง (Activated Sludge)
- SBR = Sequencing Batch Reactor
- Fixed Film = Fixed Film Aeration

สรุป : ระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารทั้งหมด 77 ระบบ

รูปที่ 2 - 2 ที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารในประเทศไทย

ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารทั่วประเทศที่มีอยู่ในปี 2562 (ไม่รวมระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ระหว่างก่อสร้างและระบบบำบัดน้ำเสียที่ยกเลิกโครงการ) มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 179 แห่ง สามารถบำบัดน้ำเสียได้ 2.734 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน แสดงดังตารางที่ 2 - 3 แบ่งเป็น

- (1) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่เดินระบบ จำนวน 144 แห่ง บำบัดน้ำเสียได้ 2.613 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน เมื่อเทียบสัดส่วนจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากชุมชน 9.99 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน พบว่า ประเทศไทยสามารถบำบัดน้ำเสียได้เพียงร้อยละ 26
- (2) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่ไม่เดินระบบ จำนวน 35 แห่ง มีความสามารถในการบำบัดน้ำเสีย 0.121 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน

ตารางที่ 2 - 3 จำนวนและความสามารถในการบำบัดน้ำเสียในแต่ละภาคของประเทศไทย

ภาค	เดินระบบ		ไม่เดินระบบ		รวม	
	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)	จำนวน (แห่ง)	ความสามารถ (ลบ.ม./วัน)
เหนือ	20	217,643	7	30,070	27	247,713
กลาง	57	1,450,540	12	3,620	69	1,454,160
ตะวันออก เฉียงเหนือ	20	344,621	4	1,600	24	346,221
ตะวันออก	17	244,880	2	41,050	19	285,930
ใต้	30	355,302	10	44,250	40	399,552
รวมทั้งหมด	144	2,612,986	35	120,590	179	2,733,576

2.2 การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย

การดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสยรวมของชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เดินระบบ ปัจจุบันมีการดำเนินงานแบ่งเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ ว่าจ้างบริษัทเอกชน ดำเนินการ องค์กรจัดการน้ำเสีย (อจน.) ดำเนินการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรุงเทพมหานครเป็นผู้ดำเนินการเอง (รูปที่ 2 - 3) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ว่าจ้างบริษัทเอกชนดำเนินการ จำนวน 20 แห่ง ได้แก่

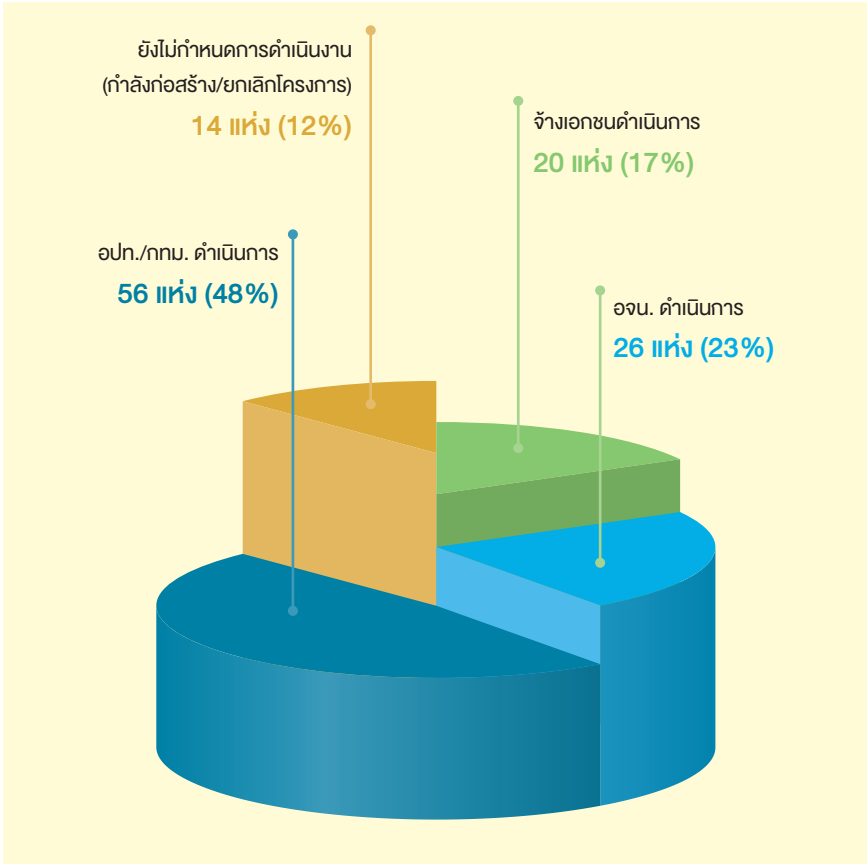
- เทศบาลเมืองปทุมธานี
- เทศบาลเมืองสระบุรี
- องค์กรบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
- เมืองพัทยา จำนวน 2 แห่ง (ซอยวัดหนองใหญ่ (พัทยาเหนือ) และ ซอยวัดบุญญ์กัญจนาราม (พัทยาใต้))
- เทศบาลนครเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 3 แห่ง (หาดละไม หน้าทอน และหาดเฉวง)
- เทศบาลเมืองป่าตอง จังหวัดภูเก็ต
- เทศบาลนครภูเก็ต
- เทศบาลตำบลกะรน จังหวัดภูเก็ต
- เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
- องค์กรบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล จังหวัดภูเก็ต จำนวน 2 แห่ง (หาดสุรินทร์ และหาดบางเทา)
- กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง (จตุจักร ดินแดง บางซื่อ ชองนนทบุรี ทุ่งครุ และหนองแขม)

(2) องค์กรจัดการน้ำเสยดำเนินการ จำนวน 26 แห่ง ได้แก่

- เทศบาลนครเชียงใหม่
- เทศบาลเมืองพะเยา
- เทศบาลนครลำปาง
- เทศบาลเมืองกำแพงเพชร

- เทศบาลเมืองสิงห์บุรี
  - เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
  - เทศบาลเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
  - เทศบาลเมืองบุรีรัมย์
  - เทศบาลเมืองมุกดาหาร
  - เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
  - เทศบาลนครอุดรธานี
  - เทศบาลนครอุบลราชธานี
  - เทศบาลเมืองกาญจนบุรี
  - เทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก
  - เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์
  - เทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
  - เทศบาลตำบลบางเสร่ จังหวัดชลบุรี
  - เทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี
  - เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี จำนวน 2 แห่ง (แสนสุขเหนือ และแสนสุขใต้)
  - เทศบาลตำบลบ้านแพ้ว จังหวัดระยอง
  - เทศบาลตำบลมาบตาพุด จังหวัดระยอง
  - เทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
  - เทศบาลเมืองกระบี่
  - เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
  - เทศบาลนครสงขลา
- (3) ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนอื่นๆ จำนวน 56 แห่ง มีองค์ประกอบครอบคลุมพื้นที่ (54 แห่ง) และกรุงเทพมหานคร (2 แห่ง ได้แก่ สีพระยา และรัตนโกสินทร์) เป็นผู้ดำเนินการเอง

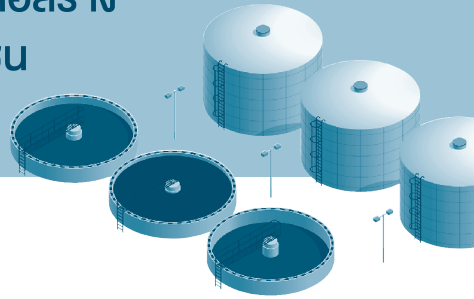
สำหรับระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ระหว่างก่อสร้างและยกเลิกโครงการ จำนวน 14 แห่ง ยังไม่มีการกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน

รูปที่ 2 - 3 รูปแบบการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนของประเทศไทย

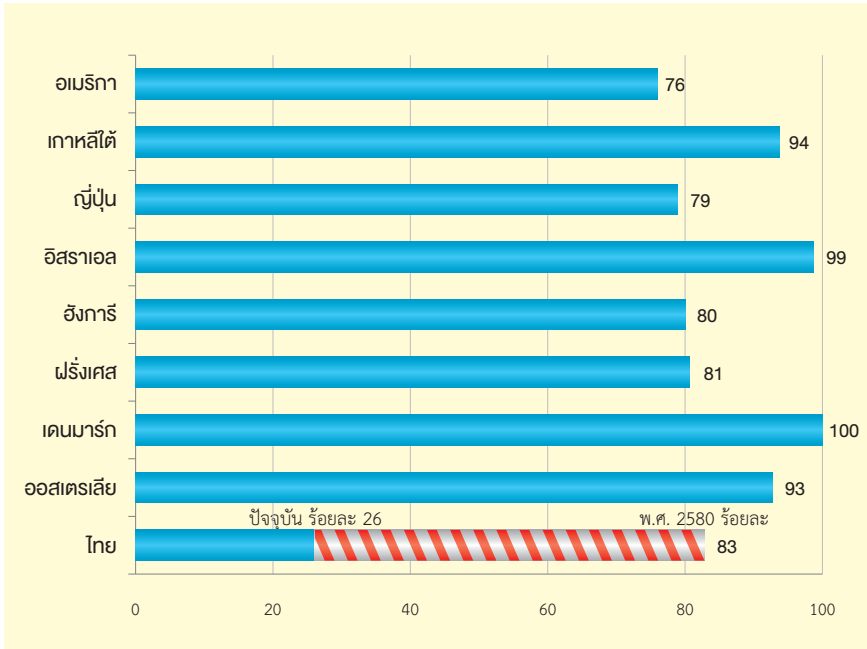
3

พื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน พ.ศ. 2561 - 2580

3.1 ความจำเป็นในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนเพิ่มเติม

ประเทศไทยมีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จำนวน 116 แห่ง และระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จำนวน 77 แห่ง สามารถบำบัดน้ำเสียได้ร้อยละ 26 ของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้น ในขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้วสามารถบำบัดน้ำเสียได้มากกว่าร้อยละ 75 ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับชุมชนเพิ่มเติมให้ครอบคลุมพื้นที่สำคัญทั่วประเทศ เพื่อลดปริมาณความสกปรกที่เกิดขึ้น ส่งผลให้แหล่งน้ำที่เป็นแหล่งรองรับความสกปรกมีคุณภาพน้ำดีขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals; SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ ด้านที่ 6 การจัดการน้ำและสุขาภิบาล ที่กำหนดตัวชี้วัดร้อยละคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและคุณภาพน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์ดี ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการบำบัดลง ร้อยละ 50 และเพิ่มการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ภายในปี พ.ศ. 2573 โดยแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ได้มีการกำหนดให้มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย จำนวน 741 แห่ง ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยมีการบำบัดน้ำเสียได้ร้อยละ 83 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 57) ตามประเทศที่พัฒนาแล้ว (รูปที่ 3 - 1)

ที่มา : https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=WATER_TREAT

รูปที่ 3 - 1 ร้อยละของปริมาณน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดของประเทศต่างๆ

3.2 การคัดเลือกพื้นที่

การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ดำเนินการโดยกรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับองค์การบริหารจัดการน้ำเสีย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 - 16 นำข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อใช้ในการกำหนดหลักเกณฑ์และจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เป้าหมายการจัดการน้ำเสียชุมชน ซึ่งเกณฑ์ที่จะใช้พิจารณา ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ (1) พื้นที่สำคัญ (2) คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำโดยเฉลี่ย 5 ปีย้อนหลัง และ (3) จำนวนประชากร โดยให้ระดับคะแนนในแต่ละปัจจัยแตกต่างกันตามความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการ

บริหารจัดการแก้ไขและฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำเพื่อให้สามารถพิจารณาจัดกลุ่มที่จะดำเนินการในระยะต่างๆ โดยมีเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญดังนี้

(1) **พื้นที่สำคัญ** เช่น เป็นพื้นที่สำคัญตามนโยบายรัฐบาล/จังหวัด พื้นที่ท่องเที่ยว เขตเศรษฐกิจพิเศษ พื้นที่ริมน้ำ เขตควบคุมมลพิษ พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เขตอุตสาหกรรม มรดกโลก แหล่งน้ำดิบเพื่อการประปา พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่สำคัญภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ให้น้ำหนักความสำคัญ เท่ากับ 40 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

(1.1) เป็นพื้นที่สำคัญ ได้คะแนน 3

(1.2) ไม่เป็นพื้นที่สำคัญ ได้คะแนน 1

(2) **คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำโดยเฉลี่ย 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2556 - 2560)** เปรียบเทียบกับประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ให้น้ำหนักความสำคัญ เท่ากับ 30 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

(2.1) ไม่เป็นไปตามประเภทที่กำหนด ได้คะแนน 3

(2.2) เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ได้คะแนน 1

(3) **จำนวนประชากร** ใช้ข้อมูลจากกรมการปกครอง ให้น้ำหนักความสำคัญ เท่ากับ 30 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

(3.1) ประชากร มากกว่า 35,000 คน ได้คะแนน 3

(3.2) ประชากร ระหว่าง 15,000 - 35,000 คน ได้คะแนน 2

(3.3) ประชากร น้อยกว่า 15,000 คน ได้คะแนน 1

เมื่อให้คะแนนพื้นที่เป้าหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อจัดลำดับความสำคัญในเบื้องต้นแล้ว จึงได้พิจารณาถึงความจำเป็นเร่งด่วนของพื้นที่เป้าหมายในด้านปัญหาคุณภาพน้ำ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน พ.ศ. 2561 - 2580 แยกตามลุ่มน้ำเป็นรายปี ดังตารางที่ 3 - 1

ตารางที่ 3 - 1 จำนวนพื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน พ.ศ. 2561 - 2580 รายลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำ	2561 - 64	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575	2576	2577	2578	2579	2580	รวม
1) สาละวิน								2					1					3
2) โขงเหนือ													1				5	6
3) โขงตะวันออกเฉียงเหนือ	1		4						10					4	1		9	29
4) ซี	2		7				6		9	7	6	6	4	5	6	3		61
5) มูล	1		3				4						6		12	14	12	52
6) ปิง							1		6	9	1	20	7		17			61
7) วัง													1	4				5
8) ยม						3								7				10
9) น่าน			7			1		2			3					3	3	19
10) เจ้าพระยา	3	36	14	17	17	19	17	7	10	18	4		7	3	3	4		191
11) สะแกกรัง							1				1							2
12) ป่าสัก			6		5	4	7	5	5		4		5				4	45
13) ทำงิน	2	1	1	10	11	16	8	1	2	2	12			3				67
14) แม่กลอง			1						2	1				1		1		6
15) บางปะกง							3	3	4	2	3	4	5	5				29
16) โตนเลสาป								4					1		6			11
17) ชายฝั่งทะเลตะวันออก			2	1	12	11	4			2		1						33
18) เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์	1								3	2	21	9						36
19) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตอนบน			5	5			2	4		3		2	1					22
20) ทะเลสาบสงขลา								17	3		1	2	1		2	7		33
21) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ตอนล่าง							2						3	3				8
22) ภาคใต้ฝั่งตะวันตก									1					10		1		12
รวม	10	37	47	48	45	54	53	47	53	46	56	45	42	45	41	39	33	741

3.3 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน พ.ศ. 2561 - 2580 ในพื้นที่ 22 กลุ่มน้ำ

รายละเอียดพื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน พ.ศ. 2561 - 2580 ในพื้นที่ 22 กลุ่มน้ำ แสดงดังตารางที่ 3 - 2 ถึง ตารางที่ 3 - 23

ตารางที่ 3 - 2 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน กลุ่มน้ำสาละวิน

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2571	แม่ฮ่องสอน	เทศบาลตำบลปาย	1
	ตาก	เทศบาลตำบลท่าสายลวด	1
2575	แม่ฮ่องสอน	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	1
รวม			3

ตารางที่ 3 - 3 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน กลุ่มน้ำโขงเหนือ

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2576	เชียงราย	องค์การบริหารส่วนตำบลริมกก	1
2580	เชียงราย	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง	1
		พะเยา	เทศบาลตำบลบ้านปาง
	เทศบาลเมืองดอกคำใต้		1
	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านต๋อน		1
		องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส	1
รวม			6

ตารางที่ 3 - 4 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน
ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2561 - 2564	อุดรธานี	เทศบาลเมืองหนองสำโรง (ก่อสร้างเฉพาะท่อรวบรวมน้ำเสีย ส่งเข้าระบบฯ เทศบาลนครอุดรธานี)	1
2567	นครพนม	เทศบาลเมืองนครพนม	1
	บึงกาฬ	เทศบาลตำบลบึงกาฬ และ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกาฬ	1
		เทศบาลตำบลบึงงาม	1
	สกลนคร	เทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน	1
2572	นครพนม	เทศบาลตำบลธาตุพนม	1
		เทศบาลตำบลท่าอุเทน	1
	บึงกาฬ	เทศบาลตำบลบึงโขงหลง	1
	พะเยา	เทศบาลตำบลบ้านต๋อม	1
	สกลนคร	เทศบาลตำบลจันทวน	1
		เทศบาลตำบลอากาศอำนวย	1
	หนองคาย	เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่	1
		เทศบาลตำบลโพนพิสัย	1
	อุดรธานี	เทศบาลตำบลกุมภวาปี	1
เทศบาลตำบลหนองหาน		1	

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2577	นครพนม	เทศบาลตำบลศรีสงคราม	1
	บึงกาฬ	เทศบาลตำบลปากคาด	1
		เทศบาลตำบลพรเจริญ	1
	อุดรธานี	เทศบาลตำบลบ้านผือ	1
2578	บึงกาฬ	เทศบาลตำบลท่าสะอาด	1
2580	นครพนม	เทศบาลตำบลหนองญาติ	1
	เลย	เทศบาลเมืองเลย	1
		เทศบาลเมืองวังสะพุง	1
	สกลนคร	เทศบาลตำบลพังโคน	1
	หนองคาย	เทศบาลเมืองหนองคาย	1
		เทศบาลเมืองท่าบ่อ	1
	หนองบัวลำภู	เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู	1
	อุดรธานี	เทศบาลเมืองบ้านดุง	1
		เทศบาลเมืองโนนสูง-น้ำคำ	1
รวม			29

ตารางที่ 3 - 5 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน กลุ่มน้ำชี

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2561 - 2564	มหาสารคาม	เทศบาลตำบลวาปีปทุม	1
	ขอนแก่น	เทศบาลเมืองชุมแพ	1
2567	ขอนแก่น	เทศบาลตำบลบ้านเป็ด	1
	กาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลกมลาไสย	1
		เทศบาลตำบลสมเด็จ	1
		เทศบาลตำบลยางตลาด	1
		เทศบาลเมืองกุฉินารายณ์	1
	ชัยภูมิ	เทศบาลตำบลกลุ่มลำชี	1
		เทศบาลตำบลบ้านลาดใหญ่	1
2570	ชัยภูมิ	เทศบาลตำบลบ้านค่ายหมื่นแผ้ว	1
	มหาสารคาม	เทศบาลตำบลขามเรียง	1
		เทศบาลตำบลท่าขอนยาง	1
	ร้อยเอ็ด	เทศบาลตำบลเสลภูมิ	1
		เทศบาลตำบลเกาะแก้ว	1
	หนองบัวลำภู	เทศบาลตำบลนากลาง	1
2572	กาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลหนองกุงศรี	1
		เทศบาลตำบลห้วยโพธิ์	1
		เทศบาลตำบลบัวบาน	1
		เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ	1
	ขอนแก่น	เทศบาลตำบลท่าพระ	1
		เทศบาลตำบลชนบท	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2572	ชัยภูมิ	เทศบาลตำบลเกษตรสมบูรณ์	1
		เทศบาลตำบลภูเขียว	1
		เทศบาลตำบลบ้านเขว้า	1
2573	ขอนแก่น	เทศบาลเมืองศิลา	1
		เทศบาลตำบลพระลับ	1
		เทศบาลเมืองบ้านทุ่ม	1
		เทศบาลตำบลบ้านค้อ	1
		เทศบาลเมืองกระนวน	1
		เทศบาลตำบลเขาสนกวาง	1
		เทศบาลตำบลนาจาน	1
2574	มหาสารคาม	เทศบาลตำบลเชียงยืน	1
		เทศบาลตำบลพยัคฆภูมิพิสัย	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน	1
	ร้อยเอ็ด	เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย	1
		เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ	1
	หนองบัวลำภู	เทศบาลตำบลสุวรรณคูหา	1
2575	ขอนแก่น	เทศบาลตำบลม่วงหวาน	1
		เทศบาลตำบลสะอาด	1
		เทศบาลตำบลโนนท่อน	1
		เทศบาลตำบลสำราญ	1
		เทศบาลตำบลยางคำ	1
		เทศบาลตำบลน้ำพอง	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ	
2576	ร้อยเอ็ด	เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	1	
		หนองบัวลำภู	เทศบาลตำบลหนองเรือ	1
		กาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลหลุบ	1
			เทศบาลตำบลดงลิง	1
2577	กาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลนาขาม	1	
		เทศบาลตำบลนาทัน	1	
		เทศบาลตำบลกุมลิม	1	
	ขอนแก่น	เทศบาลตำบลหนองสองห้อง	1	
	มหาสารคาม	เทศบาลตำบลนาตูน	1	
2578	เลย	เทศบาลตำบลภูกระดึง	1	
	หนองบัวลำภู	เทศบาลตำบลโนนสัง	1	
	มหาสารคาม	เทศบาลตำบลนาเชือก	1	
		องค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง	1	
	ยโสธร	เทศบาลตำบลฟ้าหยาด	1	
	ร้อยเอ็ด	เทศบาลตำบลโพหนอง	1	
2579	หนองบัวลำภู	เทศบาลตำบลจอมทอง	1	
		เทศบาลตำบลโนนสะอาด	1	
		เทศบาลตำบลฝิ่งแดง	1	
รวม			61	

ตารางที่ 3 - 6 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำมูล

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2561 - 2564	ศรีสะเกษ	เทศบาลเมืองศรีสะเกษ	1
2566	นครราชสีมา	เทศบาลตำบลเมืองใหม่โคกกรวด	1
		เทศบาลตำบลประทาย	1
		เทศบาลตำบลโคกกรวด	1
2570	นครราชสีมา	เทศบาลตำบลด่านเกวียน	1
	บุรีรัมย์	เทศบาลตำบลอิสาน	1
	สุรินทร์	เทศบาลตำบลรัตนบุรี	1
	อุบลราชธานี	เทศบาลตำบลบ้านด่านโขงเจียม	1
2576	นครราชสีมา	เทศบาลตำบลบ้านใหม่	1
		เทศบาลตำบลท่าเยี่ยม	1
		เทศบาลตำบลท่าช้าง	1
		เทศบาลตำบลชะ	1
	ศรีสะเกษ	องค์การบริหารส่วนตำบลกุดเมืองฮาม	1
	อุบลราชธานี	เทศบาลตำบลแสนสุข	1
2578	ขอนแก่น	เทศบาลเมืองเมืองพล	1
	นครราชสีมา	เทศบาลตำบลโพธิ์กลาง	1
		เทศบาลตำบลหัวทะเล	1
		เทศบาลเมืองสีคิ้ว	1
		เทศบาลตำบลสุนารี	1
		เทศบาลตำบลจอหอ	1
		เทศบาลเมืองเมืองปัก	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ	
2578	นครราชสีมา	เทศบาลตำบลหนองน้ำใส	1	
		เทศบาลตำบลโชคชัย	1	
		เทศบาลตำบลหมูสี	1	
		เทศบาลตำบลวังไทร	1	
		เทศบาลตำบลสูงเนิน	1	
2579	นครราชสีมา	เทศบาลตำบลปรุใหญ่	1	
		เทศบาลตำบลชุมพวง	1	
		เทศบาลตำบลพิมาย	1	
		เทศบาลตำบลตลาด	1	
		เทศบาลตำบลลาดบัวขาว	1	
		เทศบาลตำบลคลองไผ่	1	
	บุรีรัมย์	เทศบาลเมืองนางรอง	1	
		เทศบาลเมืองชุมเห็ด	1	
		เทศบาลตำบลลำปลายมาศ	1	
	ศรีสะเกษ	เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์	1	
	สุรินทร์	เทศบาลตำบลกาบเชิง	1	
	อุบลราชธานี	เทศบาลตำบลขามใหญ่	2	
		เทศบาลเมืองเดชอุดม	1	
2580	บุรีรัมย์	เทศบาลตำบลสตึก	1	
		ศรีสะเกษ	เทศบาลตำบลสระกำแพงใหญ่	1
			เทศบาลตำบลบึงบูรพ์	1
			เทศบาลตำบลเมืองคง	1
		เทศบาลตำบลกำแพง	1	

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2580	สุรินทร์	องค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลแกใหญ่	1
		เทศบาลตำบลศีขรภูมิ	1
		เทศบาลตำบลสังขะ	1
		เทศบาลตำบลชุมพลบุรี	1
	อุบลราชธานี	เทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร	1
		เทศบาลเมืองแฉะ	1
รวม			52

ตารางที่ 3 - 7 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำปิง

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2570	กำแพงเพชร	เทศบาลเมืองปางมะค่า	1
2572	เชียงใหม่	เทศบาลตำบลสันทรายหลวง	1
		เทศบาลเมืองแม่เหี้ยะ	1
		เทศบาลตำบลสันกำแพง	1
		เทศบาลตำบลเชียงดาว	1
		เทศบาลตำบลสุเทพ	1
		เทศบาลตำบลป่าแดด	1
2573	เชียงใหม่	เทศบาลเมืองแม่ใจ	1
		เทศบาลตำบลหนองจ้อม	1
		เทศบาลเมืองตันเปา	1
		เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2573	เชียงใหม่	เทศบาลตำบลหนองผึ้ง	1
		เทศบาลตำบลสันปูเลย	1
		เทศบาลตำบลสันผักหวาน	1
		เทศบาลตำบลป่าไผ่	1
		เทศบาลตำบลสันผีเสื้อ	1
2574	เชียงใหม่	เทศบาลตำบลช้างเผือก	1
2575	เชียงใหม่	เทศบาลตำบลสันนาเม็ง	1
		เทศบาลตำบลหนองหอย	1
		เทศบาลตำบลเชิงดอย	1
		เทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง	1
		เทศบาลตำบลสารภี	1
		เทศบาลตำบลลวงเหนือ	1
		เทศบาลตำบลท่าศาลา	1
		เทศบาลตำบลแม่โป่ง	1
		เทศบาลตำบลแม่คือ	1
		เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด	1
		เทศบาลตำบลสง่าบ้าน	1
		เทศบาลตำบลป่าป้อง	1
		เทศบาลตำบลตลาดขวัญ	1
		เทศบาลตำบลแม่ฮ้อยเงิน	1
		เทศบาลตำบลตลาดใหญ่	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2575	เชียงใหม่	เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง	1
		เทศบาลตำบลสำราญราษฎร์	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลสบแม่ข่า	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว	1
	ตาก	เทศบาลตำบลไม้้งาม	1
2576	กำแพงเพชร	เทศบาลตำบลเทพนคร	1
	ตาก	เทศบาลตำบลบ้านตาก	1
	ลำพูน	เทศบาลตำบลเหมืองง่า	1
		เทศบาลตำบลมะเขือแจ้	1
		เทศบาลตำบลป่าสัก	1
		เทศบาลตำบลอุโมงค์	1
		เทศบาลตำบลตันธง	1
2578	กำแพงเพชร	เทศบาลตำบลนครชุม	1
	ลำพูน	เทศบาลตำบลบ้านธิ	1
		เทศบาลตำบลเหมืองจี้	1
		เทศบาลตำบลศรีบัวบาน	1
		เทศบาลตำบลป่าซาง	1
		เทศบาลตำบลทหาปลาตุก	1
		เทศบาลตำบลบ้านกลาง	1
		เทศบาลตำบลริมปิง	1
		เทศบาลตำบลบ้านแป้น	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2578	ลำพูน	เทศบาลตำบลทาชุมเงิน	1
		เทศบาลตำบลเวียงยอง	1
		เทศบาลตำบลทาสบเส้า	1
		เทศบาลตำบลทากาศเหนือ	1
		เทศบาลตำบลทาสบชัย	1
		เทศบาลตำบลทากาศ	1
		เทศบาลตำบลทาทุ่งหลวง	1
		เทศบาลตำบลท่าช้างเยี่ยงทอง	1
รวม			61

ตารางที่ 3 - 8 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำวัง

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2576	ลำปาง	เทศบาลเมืองเขลางค์นคร	1
2577	ลำปาง	เทศบาลเมืองล้อมแรด	1
		เทศบาลเมืองพิชัย	1
		เทศบาลตำบลนาคร้ว	1
		เทศบาลตำบลป่าตันนาคร้ว	1
รวม			5

ตารางที่ 3 - 9 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน กลุ่มน้ำยม

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2569	พิจิตร	เทศบาลตำบลสามง่าม	1
		เทศบาลตำบลศรีสำโรง	1
	สุโขทัย	เทศบาลตำบลกงไกรลาส	1
2577	สุโขทัย	เทศบาลตำบลหาดเสี้ยว	1
		กำแพงเพชร	เทศบาลเมืองหนองปลิง
	พิษณุโลก	เทศบาลตำบลบ้านคลอง	1
	แพร่	เทศบาลเมืองแพร่	1
	สุโขทัย	เทศบาลเมืองสวรรคโลก	1
		เทศบาลตำบลบ้านกล้วย	1
		เทศบาลเมืองศรีสัชนาลัย	1
รวม			10

ตารางที่ 3 - 10 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน กลุ่มน้ำน่าน

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2567	พิษณุโลก	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบึงพระ	1
		เทศบาลตำบลท่าทอง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข	1
		เทศบาลตำบลวงษ์อ้อม	1
		เทศบาลตำบลพลายชุมพล	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลวัดจันทร์	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2569	นครสวรรค์	เทศบาลตำบลทับกฤช	1
2571	น่าน	เทศบาลตำบลปัว	1
		เทศบาลตำบลท่าวังผา	1
2574	น่าน	เทศบาลตำบลกลางเวียง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลไชยสถาน	1
		เทศบาลตำบลเชียงกลาง	1
2579	พิษณุโลก	เทศบาลเมืองอรัญญิก	1
		เทศบาลตำบลห้วยรอ	1
	อุตรดิตถ์	เทศบาลเมืองอุตรดิตถ์	1
2580	พิจิตร	เทศบาลเมืองบางมูลนาก	1
		เทศบาลตำบลหัวดง	1
		เทศบาลตำบลท่าห่อ	1
รวม			19

ตารางที่ 3 - 11 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2561 - 2564	กรุงเทพฯ	กรุงเทพมหานคร (ธนบุรี)	1
	สมุทรปราการ	เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย	1
		เทศบาลตำบลแพรกษา	1
2565	กรุงเทพฯ	กรุงเทพมหานคร (หนองบอน)	1
	นครสวรรค์	เทศบาลเมืองตากลี	3

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2565	นนทบุรี	เทศบาลเมืองบางศรีเมือง	3
		เทศบาลตำบลเสาธงหิน	4
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด	4
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง	3
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักพัฒนา	4
	ปทุมธานี	เทศบาลตำบลบางพูน	3
		เทศบาลเมืองสนั่นราษฎร์	3
	ลพบุรี	เทศบาลเมืองลพบุรี	3
		เทศบาลเมืองเขาสามยอด	2
	สมุทรปราการ	องค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะ	3
2566	นครสวรรค์	เทศบาลตำบลหนองบัว	2
	นนทบุรี	เทศบาลเมืองพิมลราช	5
		เทศบาลเมืองบางกรวย	5
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางแม่นาง	2
		องค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย	2
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางกร่าง	2
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย	2
		เทศบาลตำบลไทรม้า	1
	เทศบาลตำบลปลายบาง	1	
	ปทุมธานี	เทศบาลเมืองบางคูวัด	1
เทศบาลตำบลหลักหก		1	

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2566	สมุทรปราการ	องค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษาใหม่	1
		เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์	1
		เทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า	1
	สิงห์บุรี	เทศบาลเมืองบางระจัน	1
2567	กรุงเทพฯ	กรุงเทพมหานคร (บางเขน)	1
		กรุงเทพมหานคร (ดอนเมือง)	1
	นครสวรรค์	เทศบาลนครนครสวรรค์ (แห่งที่ 2)	1
	นนทบุรี	เทศบาลตำบลบางเลน	1
		เทศบาลตำบลบ้านบางม่วง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่	1
	ปทุมธานี	เทศบาลตำบลบางชะแยง	1
		เทศบาลตำบลบ้านกลาง	1
		เทศบาลตำบลบ้านใหม่	1
		เทศบาลตำบลบางเดื่อ	1
		เทศบาลเมืองท่าโขลง	1
	ลพบุรี	เทศบาลตำบลป่าตาล	1
	สมุทรปราการ	เทศบาลเมืองพระประแดง	1
		เทศบาลนครสมุทรปราการ	1
	2568	กรุงเทพฯ	กรุงเทพมหานคร (สายไหม)
กรุงเทพมหานคร (บึงกุ่ม)			1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2568	กรุงเทพฯ	กรุงเทพมหานคร (สะพานสูง)	1
		กรุงเทพมหานคร (วังทองหลาง)	1
	นครสวรรค์	เทศบาลตำบลไพศาลี	1
	นนทบุรี	เทศบาลตำบลศาลากลาง	1
	ปทุมธานี	เทศบาลตำบลบางเตย	1
		เทศบาลนครรังสิต	1
	พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลเมืองผักไห่	1
	อยุธยา	เทศบาลเมืองลำตาเสา	1
	ลพบุรี	เทศบาลตำบลท่าศาลา	1
	สมุทรปราการ	เทศบาลตำบลด่านสำโรง	6
2569	นนทบุรี	เทศบาลตำบลไทรน้อย	1
		เทศบาลตำบลบางใหญ่	1
		เทศบาลตำบลบางพลับ	1
		เทศบาลตำบลบางม่วง	1
		เทศบาลตำบลบางสีทอง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลไทรใหญ่	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลขุนศรี	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขวาง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลทวีวัฒนา	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลราษฎร์นิยม	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแพรางาย	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2569	ปทุมธานี	เทศบาลตำบลบางหลวง	1
		เทศบาลตำบลสามโคก	1
		เทศบาลตำบลบางกะดี	1
	พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลเมืองเสนา	1
	อยุธยา	เทศบาลตำบลบางปะหัน	1
	สมุทรปราการ	เทศบาลเมืองลัดหลวง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า	1
	สิงห์บุรี	เทศบาลตำบลโพสังโฆ	1
2570	กรุงเทพฯ	กรุงเทพมหานคร (ธนบุรีใต้)	1
		กรุงเทพมหานคร (จอมทอง)	1
	ปทุมธานี	เทศบาลเมืองคูคต	1
		เทศบาลเมืองบึงยี่โถ	1
		เทศบาลเมืองลาดสวาย	1
		เทศบาลเมืองลำสามแก้ว	1
	สมุทรปราการ	เทศบาลตำบลบางเสาธง	1
		เทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ	4
		องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว	4

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2571	นครสวรรค์	เทศบาลตำบลพยุหะ	1
		เทศบาลตำบลโกรกพระ	1
	สมุทรปราการ	เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ	4
		เทศบาลตำบลบางเมือง	1
2572	ปทุมธานี	เทศบาลเมืองคลองหลวง	6
	ลพบุรี	เทศบาลตำบลเขาพระงาม	4
2573	กรุงเทพฯ	กรุงเทพมหานคร (ลาดกระบัง)	3
	ชัยนาท	เทศบาลตำบลคู้้งสำเภา	1
		เทศบาลตำบลโพนางดำออก	1
		เทศบาลตำบลหาดอาษา	1
		เทศบาลตำบลศิลาदान	1
	นนทบุรี	เทศบาลนครนนทบุรี	1
		เทศบาลเมืองบางบัวทอง	1
	ปทุมธานี	องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม	1
	พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา	1
	อยุธยา	เทศบาลตำบลบางไทร	1
		เทศบาลตำบลบางกระสั้น	1
		เทศบาลตำบลตลาดเกรียบ	1
		เทศบาลตำบลบางบาล	1
	สิงห์บุรี	เทศบาลตำบลดอนสมอ	1
	อ่างทอง	เทศบาลตำบลเกษไชโย	1
		เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2574	สิงห์บุรี	เทศบาลตำบลทับยา	1
		เทศบาลตำบลอินทร์บุรี	1
	อ่างทอง	เทศบาลตำบลรามะสัก	1
		เทศบาลตำบลป่าโมก	1
2576	นครสวรรค์	เทศบาลตำบลท่าน้ำอ้อยม่วงหัก	1
	ชัยนาท	เทศบาลตำบลบางหลวง	1
		เทศบาลตำบลตลุก	1
		เทศบาลตำบลธรรมามูล	1
		เทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์	1
		เทศบาลตำบลโพงาม	1
		เทศบาลตำบลบ้านกล้วย	1
2577	พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลตำบลราชคราม	1
	อยุธยา	เทศบาลตำบลบางปะอิน	1
		เทศบาลตำบลปราสาททอง	1
2578	กรุงเทพฯ	กรุงเทพมหานคร (หนองจอก)	2
		กรุงเทพมหานคร (คลองสามวา)	1
2579	สิงห์บุรี	เทศบาลตำบลพรหมบุรี	1
		เทศบาลตำบลบางน้ำเชี่ยว	1
	อ่างทอง	เทศบาลตำบลไชโย	1
		เทศบาลตำบลโพสะ	1
รวม			191

ตารางที่ 3 - 12 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำสะแกกรัง

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2570	อุทัยธานี	เทศบาลตำบลลูกคู่	1
2574	อุทัยธานี	เทศบาลตำบลหาดทอง	1
รวม			2

ตารางที่ 3 - 13 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำป่าสัก

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2566	พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลตำบลท่าหลวง	1
	อยุธยา	เทศบาลตำบลท่าเรือ	1
	ลพบุรี	เทศบาลเมืองลพบุรี	1
	สระบุรี	เทศบาลเมืองทับกวาง	2
		องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว	1
2568	พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลเมืองอโยธยา	1
	อยุธยา		
	สระบุรี	เทศบาลเมืองพระพุทธบาท	1
		เทศบาลเมืองแก่งคอย	1
		เทศบาลตำบลเสาไห้	1
		เทศบาลตำบลสวนดอกไม้	1
2569	พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลตำบลอรัญญิก	1
	อยุธยา	เทศบาลตำบลนครหลวง	1
	ลพบุรี	เทศบาลตำบลท่าวัง	1
	สระบุรี	เทศบาลตำบลแสงพัน	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2570	นครราชสีมา	เทศบาลตำบลสีมามงคล	1
		เทศบาลตำบลกลางดง	1
	สระบุรี	เทศบาลตำบลต้นตาล-พระยาทศ	1
		เทศบาลตำบลมวกเหล็ก	1
		เทศบาลตำบลวังม่วง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลสองคอน	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลเตาปูน	1
2571	พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลเมืองอโยธยา	1
	อยุธยา	เทศบาลตำบลบ้านแพรก	1
	เพชรบูรณ์	เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ (แห่งที่ 4)	1
	สระบุรี	เทศบาลตำบลบ้านยาง	1
		เทศบาลเมืองสระบุรี (แห่งที่ 2)	1
2572	เพชรบูรณ์	เทศบาลเมืองวิเชียรบุรี	1
		เทศบาลตำบลนาजू	1
		เทศบาลเมืองหล่มสัก	1
	ลพบุรี	เทศบาลตำบลโคกตูม	1
		เทศบาลตำบลลำনারายณ์	1
2574	เพชรบูรณ์	เทศบาลตำบลซับสมอทอด	1
		เทศบาลตำบลบ่อไทย	1
	ลพบุรี	เทศบาลตำบลเขาพระยาเดินธง	1
		เทศบาลตำบลบ้านท่าหลวง	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2576	เพชรบูรณ์	เทศบาลตำบลหล่มเก่า	1
		เทศบาลตำบลนาเฉลียง	1
		เทศบาลตำบลวังชมพู	1
		เทศบาลตำบลพุเตย	1
	ลพบุรี	เทศบาลตำบลโพตลาดแก้ว	1
2580	ลพบุรี	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว	1
		เทศบาลตำบลพัฒนานิคม	1
		เทศบาลตำบลท่าไทรงาม	1
	สระบุรี	เทศบาลตำบลเมืองเก่า	1
รวม			45

ตารางที่ 3 - 14 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำท่าจีน

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2561 - 2564	สมุทรสาคร	เทศบาลตำบลบางปลา (แห่งที่ 2)	1
	นครปฐม	เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่	1
2565	สมุทรสาคร	เทศบาลนครอ้อมน้อย	1
2566	นครปฐม	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม	1
2567	นครปฐม	เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม	3
		เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่	2
		เทศบาลเมืองสามพราน	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา	1
	สมุทรสาคร	เทศบาลตำบลสวนหลวง	3

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2568	นครปฐม	เทศบาลตำบลสามง่าม	2
		เทศบาลเมืองนครปฐม	1
		เทศบาลตำบลศาลายา	1
		เทศบาลตำบลบางกระพี้	1
	สมุทรสาคร	เทศบาลตำบลนาดี	1
		เทศบาลตำบลท่าจีน (แห่งที่ 2)	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทราย	2
		องค์การบริหารส่วนตำบลโคกขาม	1
	สุพรรณบุรี	เทศบาลเมืองสองพี่น้อง	1
	2569	กาญจนบุรี	เทศบาลตำบลห้วยกระเจา
นครปฐม		เทศบาลตำบลกำแพงแสน	1
		เทศบาลตำบลขุนแก้ว	1
		เทศบาลตำบลคลองโยง	1
		เทศบาลตำบลธรรมศาลา	1
		เทศบาลตำบลบ่อพลับ	1
		เทศบาลตำบลบางหลวง	1
		เทศบาลตำบลมาบแค	1
		เทศบาลตำบลลำพญา	1
		เทศบาลตำบลห้วยพลู	1
องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากระชับ		1	
สมุทรสงคราม	เทศบาลตำบลบางจะเกร็ง	1	

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2569	สมุทรสาคร	เทศบาลตำบลเกษตรพัฒนา	1
		เทศบาลตำบลดอนไก่อี	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลอัมแพง	1
2570	ชัยนาท	เทศบาลตำบลดงคอน	1
		ราชบุรี	เทศบาลตำบลกรับใหญ่
	สุพรรณบุรี	เทศบาลตำบลท้าวอู่ทอง	2
		เทศบาลตำบลท่าเสด็จ	1
		เทศบาลตำบลสามชุก	2
		เทศบาลตำบลจรเข้สามพัน	1
2571	สมุทรสาคร	เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน	1
2573	ชัยนาท	เทศบาลตำบลบ้านเขียน	1
	สมุทรสาคร	เทศบาลนครสมุทรสาคร	1
2574	ชัยนาท	เทศบาลตำบลนางสีอ	1
		เทศบาลตำบลห้วยงู	1
		เทศบาลตำบลวัดสิงห์	1
		เทศบาลตำบลสามง่ามพัฒนา	1
		เทศบาลตำบลหนองน้อย	1
		เทศบาลตำบลแพรกศรีราชา	1
	สุพรรณบุรี	เทศบาลตำบลเขาพระ	1
		เทศบาลตำบลศรีประจันต์	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2574	สุพรรณบุรี	เทศบาลตำบลนางบวช	1
		เทศบาลตำบลบางปลาหมอ	1
	อ่างทอง	เทศบาลตำบลม่วงคั่น	1
		เทศบาลตำบลสาวร้องไห้	1
2577	นครปฐม	องค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว	1
	สมุทรสาคร	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้	1
รวม			67

ตารางที่ 3 - 15 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน
ลุ่มน้ำแม่กลอง

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2566	กาญจนบุรี	เทศบาลตำบลเอราวัณ	1
2572	สมุทรสงคราม	เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม	1
	สมุทรสาคร	เทศบาลตำบลหลักห้า	1
2573	กาญจนบุรี	เทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น	1
2577	ราชบุรี	เทศบาลเมืองท่าผา	1
2579	ราชบุรี	เทศบาลตำบลปากท่อ	1
รวม			6

ตารางที่ 3 - 16 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำบางปะกง

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2570	ชลบุรี	เทศบาลเมืองบ้านบึง	1
		เทศบาลเมืองปรกฟ้า	1
		เทศบาลตำบลนาป่า	1
2571	นครนายก	เทศบาลตำบลบ้านนา	1
		เทศบาลตำบลองครักษ์	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง	1
2572	ปราจีนบุรี	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพรง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหว้า	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลศรีมหาโพธิ	1
2573	ชลบุรี	เทศบาลตำบลคลองตำหรุ	1
	ฉะเชิงเทรา	เทศบาลตำบลท่าสะอ้าน	1
2574	สมุทรปราการ	เทศบาลตำบลบางป่อ	1
		เทศบาลตำบลบางพลีน้อย	1
		เทศบาลตำบลคลองสวน	1
2575	ฉะเชิงเทรา	เทศบาลตำบลท่าข้าม	1
		เทศบาลตำบลบางปะกง	1
	นครนายก	เทศบาลเมืองนครนายก	1
	สระแก้ว	เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2576	นครนายก	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทราย	1
		เทศบาลตำบลเกาะหวาย	1
		เทศบาลตำบลท่าช้าง	1
	ปราจีนบุรี	เทศบาลเมืองปราจีนบุรี	1
	สระแก้ว	เทศบาลเมืองสระแก้ว	1
2577	ฉะเชิงเทรา	เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์	1
	นครนายก	องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี	1
	ปราจีนบุรี	องค์การบริหารส่วนตำบลดงพระราม	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลกบินทร์	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเก่า	1
รวม			29

ตารางที่ 3 - 17 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน
ลุ่มน้ำโตนเลสาป

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ	
2571	จันทบุรี	เทศบาลตำบลทับไทร	1	
		สระแก้ว	เทศบาลตำบลคลองหาด	1
			เทศบาลตำบลวัฒนานคร	1
			เทศบาลตำบลบ้านใหม่หนองไทร	1
2576	สระแก้ว	เทศบาลเมืองอรัญประเทศ	1	
2579	จันทบุรี	องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน	1	
		องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขนาน	1	
		องค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว	1	

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2579	สระแก้ว	องค์การบริหารส่วนตำบลตาพระยา	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลทัพราช	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเกวียน	1
รวม			11

ตารางที่ 3 - 18 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน
กลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2566	จันทบุรี	เทศบาลตำบลนายายอาม	1
	ระยอง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (อำเภอปลวกแดง)	1
2567	ระยอง	เทศบาลตำบลมาบข่า	1
2568	ชลบุรี	เทศบาลเมืองอ่างศิลา	1
		เทศบาลตำบลห้วยใหญ่	1
		เทศบาลเมืองสัตหีบ	1
		เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย	1
		เทศบาลตำบลบางละมุง	1
		เทศบาลเมืองหนองปรือ	3
	ระยอง	เทศบาลเมืองบ้านฉาง	1
		เทศบาลตำบลเชิงเนิน	1
		เทศบาลตำบลเมืองแกลง	1
		เทศบาลตำบลสุนทรภู่	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ	
2569	ชลบุรี	เทศบาลตำบลหนองปลาไหล	1	
		ระยอง	เทศบาลตำบลทับมา	1
			เทศบาลตำบลบ้านนา	1
			เทศบาลตำบลเนินพระ	1
			เทศบาลตำบลทุ่งควายกิน	1
			เทศบาลตำบลปากน้ำประแส	1
			เทศบาลตำบลสองสี	1
			เทศบาลตำบลกองดิน	1
			เทศบาลตำบลเนินขี้	1
			เทศบาลตำบลมาบตาพุดพัฒนา	1
			เทศบาลตำบลน้ำคอก	1
2570	จันทบุรี	เทศบาลเมืองท่าช้าง	1	
		เทศบาลเมืองจันทรมิตร	1	
		เทศบาลเมืองท่าใหม่	1	
	ตราด	เทศบาลเมืองตราด	1	
2573	จันทบุรี	เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	1	
		เทศบาลเมืองจันทบุรี (แห่งที่ 2)	1	
2575	ชลบุรี	เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์	1	
รวม			33	

ตารางที่ 3 - 19 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำเพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2562-2564	เพชรบุรี	เทศบาลตำบลท่ายาง	1
2572	เพชรบุรี	เทศบาลตำบลเขาย้อย	1
		เทศบาลตำบลบ้านแหลม	1
2573	ราชบุรี	เทศบาลตำบลทุ่งหลวง	1
	ประจวบคีรีขันธ์	เทศบาลตำบลเขาน้อย	1
2574	เพชรบุรี	เทศบาลตำบลปราณบุรี	1
		เทศบาลตำบลท่าแลง	1
		เทศบาลตำบลบางตะบูน	1
		เทศบาลตำบลหนองขนาน	1
		เทศบาลตำบลหนองจอก	1
		เทศบาลตำบลหัวสะพาน	1
		เทศบาลตำบลหาดเจ้าสำราญ	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลโพไร่หวาน	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะแก	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลดอนยาง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะม่วง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลธงชัย	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม	1
องค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน	1		

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2574	เพชรบุรี	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านในดง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกุ่ม	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลมาบปลาเค้า	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลยางหย่อง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลสำมะโรง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน	1
2575	เพชรบุรี	องค์การบริหารส่วนตำบลนาุ้ง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางจาก	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลับ	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลต้นมะพร้าว	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลโพพระ	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคอย	1
	ประจวบคีรีขันธ์	องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ	1
		เทศบาลตำบลคลองวาฬ	1
		เทศบาลตำบลหนองพลับ	1
รวม			36

ตารางที่ 3 - 20 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2566	สุราษฎร์ธานี	เทศบาลตำบลเกาะเต่า	1
		เทศบาลตำบลวัดประดู่	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลบางใบไม้	1
	ชุมพร	เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน	1
		เทศบาลเมืองชุมพร (แห่งที่ 2)	1
2567	นครศรี	เทศบาลตำบลเชียรใหญ่	1
	ธรรมราช	เทศบาลเมืองปากพั่น (ฝั่งตะวันออก)	1
		เทศบาลเมืองชะอวด (แห่งที่ 2)	1
		เทศบาลตำบลจันดี	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน	1
2570	สุราษฎร์ธานี	เทศบาลตำบลเพชรพะงัน	1
		เทศบาลตำบลเกาะพะงัน	1
2571	สุราษฎร์ธานี	เทศบาลตำบลขุนทะเล	1
	นครศรี	เทศบาลตำบลนาบอน	1
	ธรรมราช	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสง	1
		เทศบาลนครนครศรีธรรมราช (แห่งที่ 2)	1
2573	สุราษฎร์ธานี	เทศบาลเมืองดอนสัก	1
		เทศบาลเมืองท่าข้าม	1
		เทศบาลเมืองนาสาร	1

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2575	ชุมพร	เทศบาลเมืองหลังสวน	1
	สุราษฎร์ธานี	เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี	1
2576	ชุมพร	เทศบาลตำบลปากน้ำชุมพร	1
รวม			22

ตารางที่ 3 - 21 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2571	นครศรีธรรมราช	เทศบาลเมืองปากพูน	1
	สงขลา	เทศบาลตำบลเกาะแก้ว	1
		เทศบาลเมืองคองหงส์	1
		เทศบาลเมืองควนลัง	1
		เทศบาลเมืองสิงหนคร	1
		เทศบาลเมืองคลองแห	1
		เทศบาลเมืองบ้านพรุ	1
		เทศบาลตำบลพะวง	1
		เทศบาลเมืองทุ่งตำเสา	1
		เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์	1
		เทศบาลเมืองกำแพงเพชร	1
		เทศบาลตำบลคูเต่า	1
		เทศบาลเมืองเขารูปช้าง	3

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2571	สงขลา	เทศบาลตำบลพะตง	1
		องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักแก้ว	1
2572	สงขลา	เทศบาลเมืองม่วงงาม	1
		เทศบาลตำบลน้ำน้อย	1
		เทศบาลตำบลสำนักขาม	1
2574	สงขลา	เทศบาลตำบลป่าดง	1
2575	สงขลา	เทศบาลตำบลระโนด	1
		เทศบาลตำบลบ้านไร่	1
2576	พัทลุง	เทศบาลเมืองพัทลุง	1
2578	พัทลุง	เทศบาลตำบลจองถนน	1
		เทศบาลตำบลพนางสูง	1
2579	พัทลุง	เทศบาลตำบลทะเลน้อย	1
		เทศบาลตำบลเกาะนางคำ	1
		เทศบาลตำบลพญาขัน	1
		เทศบาลตำบลปากพะยูน	1
		เทศบาลตำบลเขาชัยสน	1
		เทศบาลตำบลอ่าวพะยูน	1
		เทศบาลตำบลมะกอกเหนือ	1
รวม			33

ตารางที่ 3 - 22 พื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2571	ปัตตานี	เทศบาลเมืองตะลุม്പัน	1
	นราธิวาส	องค์การบริหารส่วนตำบลโลละจูด	1
2576	ยะลา	องค์การบริหารส่วนตำบลกาเยาะมาเต๊ะ	1
	นราธิวาส	เทศบาลเมืองนราธิวาส	1
		เทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก	1
2577	นราธิวาส	เทศบาลเมืองตากใบ	1
	ยะลา	เทศบาลเมืองสะเตงนอก	1
		เทศบาลเมืองเบตง	1
รวม			8

ตารางที่ 3 - 23 พื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ปีดำเนินการ	จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนระบบ
2572	ภูเก็ต	องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร	1
2577	ระนอง	เทศบาลเมืองบางริ้น	1
		เทศบาลเมืองระนอง	1
	ตรัง	เทศบาลเมืองกันตัง	1
	พังงา	เทศบาลเมืองพังงา	1
	ภูเก็ต	เทศบาลตำบลวิชิต	4
		เทศบาลตำบลรัชฎา	1
2577	สตูล	เทศบาลเมืองสตูล	1
2579	พังงา	เทศบาลเมืองตะกั่วป่า	1
รวม			12

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม สามารถดำเนินการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสมกับพื้นที่ได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามช่วงเวลาที่กำหนดในตาราง

4

แนวทางการแก้ไขปัญห และการเตรียมความพร้อม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย

ในบทนี้จะกล่าวถึงแนวทางการจัดการน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียแล้วและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหและเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจะเริ่มจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียแล้ว ดังนี้

4.1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย

จากการติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวม ชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวนรวม 139 แห่ง พบว่าเดินระบบและเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำทิ้งได้ จำนวน 110 แห่ง (ร้อยละ 79) ไม่เดินระบบ เนื่องจากระบบชำรุดหรืออยู่ระหว่างการปรับปรุง จำนวน 25 แห่ง (ร้อยละ 18) และอยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน 4 แห่ง (ร้อยละ 3) ส่วนใหญ่ยังไม่มี การออกเทศบัญญัติและจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย จึงไม่มีรายได้เพียงพอในการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เขตชุมชนเมือง โดยเฉพาะในเขตเทศบาลขนาดใหญ่ มีการ ออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียรองรับพื้นที่เขตเทศบาลแต่ระบบรวบรวมน้ำเสีย ยังก่อสร้างไม่ครอบคลุม รวมทั้งการขยายตัวของชุมชนเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ทำให้น้ำเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่นอกเส้นท่อรวบรวมไม่ได้รับการบำบัด ส่งผลให้ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบมีน้อยมากเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสีย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีการวางแผนในการจัดการน้ำเสียชุมชนที่เหมาะสม กฎ ระเบียบ ไม่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ ในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4 - 1

ตารางที่ 4 - 1 ประเด็นปัญหาในการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย

ประเด็นปัญหา	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พบปัญหา
1. เครื่องจักรอุปกรณ์ของระบบสูบน้ำเสีย ระบบรวบรวมน้ำเสีย และระบบบำบัดน้ำเสียชำรุดเสียหาย	ทม.ลำพูน ทต.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ ² ทต.สลกบาตร จ.กำแพงเพชร ทต.ตะพานหิน จ.พิจิตร ทม.สุพรรณบุรี ทน.นครปฐม ทม.อ่างทอง ทน.พระนครศรีอยุธยา ทต.พระอินทราชา จ.พระนครศรีอยุธยา ทม.ปทุมธานี ทน.นนทบุรี ทน.นครราชสีมา ทน.อุบลราชธานี ทม.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี ทม.อำนาจเจริญ ทม.ยโสธร ทต.บางเส่ย จ.ชลบุรี อบจ.ชลบุรี เมืองพัทยา ทม.ฉะเชิงเทรา ทต.บ้านแพ จ.ระยอง ทม.ชลบุรี จ.จันทบุรี ทม.จันทบุรี ทน.ภูเก็ต ทม.ป่าตอง อบต.เชิงทะเล จ.ภูเก็ต ทม.กระบี่ ทน.ตรัง ทน.สงขลา และ ทน.หาดใหญ่ จ.สงขลา

² ดำเนินการปรับปรุงแล้วเสร็จ และดำเนินงานระบบแล้วในปี 2563

ประเด็นปัญหา	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พบปัญหา
<p>2. ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย หรือบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบงานการจัดการน้ำเสีย มีภาระงานอื่น ไม่สามารถดูแลระบบรวบรวมน้ำเสียชุมชนได้อย่างครอบคลุม ทำให้การเดินระบบไม่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>ทม.ชุมแสง จ.นครสวรรค์ ทต.สลกบาตร จ.กำแพงเพชร ทม.พิจิตร ทม.สระบุรี ทน.สกลนคร ทม.บัวใหญ่ ทต.กุดจิก จ.นครราชสีมา ทม.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี ทม.ยโสธร ทม.นาสาร จ.สุราษฎร์ธานี อบต.อ่าวนาง (เกาะพีพี) จ.กระบี่ และ ทน.ยะลา</p>
<p>3. ขาดเครื่องมือวิทยาศาสตร์ และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์คุณภาพน้ำ</p>	<p>ทน.อุดรธานี</p>
<p>4. น้ำเสียที่เข้าระบบมีปริมาณมากเกินความสามารถในการรองรับของระบบบำบัดน้ำเสีย</p>	<p>เมืองพัทยา และ ทม.ฉะเชิงเทรา</p>
<p>5. เหตุภัยธรรมชาติอุทกภัย ระบบบำบัดน้ำเสียตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงเกิดอุทกภัย หรืออยู่ใกล้ทะเลที่เกิดมรสุมบ่อยครั้ง ทำให้ต้องหยุดเดินระบบบำบัดน้ำเสีย และอาจเกิดความเสียหายต่อระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย</p>	<p>ทต.วังทอง จ.พิษณุโลก ทต.โกสัมพีสัย จ.มหาสารคาม ทม.กาฬสินธุ์ ทน.อุบลราชธานี ทม.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี และ ทน.สงขลา</p>

ประเด็นปัญหา	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พบปัญหา
6. น้ำทะเลรุกล้ำเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย	ทม.ประจวบคีรีขันธ์ ทม.ศรีราชา ทม.แสนสุข จ.ชลบุรี ทม.ฉะเชิงเทรา ทต.บ้านเพ จ.ระยอง และ ทน.สมุย จ.สุราษฎร์ธานี
7. น้ำเสียนอกเขตไหลเข้าสู่ท่อระบายน้ำของท้องถิ่นเนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ทำให้ น้ำเสียที่เข้าระบบมีปริมาณมากเกินไปเกินความสามารถในการรองรับของระบบบำบัดน้ำเสีย	เมืองพัทยา (ซอยวัดหนองใหญ่) และ ทน.ภูเก็ต
8. ปัญหาการจัดการตะกอนจุลินทรีย์ส่วนเกิน เนื่องจากไม่มีระบบบำบัดปฏิกลและระบบกำจัดกากตะกอน	ทม.ป่าตอง จ.ภูเก็ต
9. มีขยะ เศษไม้ ถูพลาสติก และไขมัน เข้ามาในระบบรวบรวมน้ำเสียเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดการอุดตันท่อรวบรวมน้ำเสีย และเครื่องสูบน้ำเสียได้รับความเสียหายอยู่บ่อยครั้ง	ทน.นครสวรรค์ ทม.ชุมแสง จ.นครสวรรค์ ทต.ตะพานหิน จ.พิจิตร ทม.ชัยนาท ทต.อุ้มทอง จ.สุพรรณบุรี ทน.นครปฐม ทม.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี ทม.จันทบุรี ทน.ตรัง และ ทน.สงขลา

ประเด็นปัญหา	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พบปัญหา
10. ภาคประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาหน้าเสียชุมชน ทำให้เกิดข้อจำกัดในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน การจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย และการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ และการปล่อยทิ้งน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด	อบต.คอกกระบือ จ.สมุทรสาคร

4.2 ปัญหาการเดินระบบบำบัดน้ำเสียไม่มีประสิทธิภาพ

จากการติดตามคุณภาพน้ำทิ้งที่ระบายออกจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน และระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีคุณภาพน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน จำนวน 35 แห่ง (ร้อยละ 25) โดยพบปัญหาการเดินระบบบำบัดน้ำเสียไม่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

(1) ปริมาณน้ำเสียและค่าความสกปรกของน้ำเสียชุมชนเข้าระบบน้อยกว่าปริมาณที่ออกแบบไว้ เนื่องจากมีการออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน เพื่อรองรับปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นในอนาคต ทำให้น้ำเสียถูกกักเก็บไว้ในระบบนานกว่าระยะเวลาที่ออกแบบไว้ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสีย

(2) คุณภาพน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน โดยมีรายละเอียดพารามิเตอร์ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ แสดงดังตารางที่ 4 - 2

ตารางที่ 4 - 2 พารามิเตอร์ของน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ

พารามิเตอร์	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
1. ความเป็นกรดและด่าง (pH)	ทน.แหลมฉบัง จ.ชลบุรี
2. บีโอดี (BOD)	ทม.ลำพูน ทม.กำแพงเพชร ทต.โพธิ์พิทักษ์ (บริเวณชุมชนบางขุนเณร) จ.ชัยนาท ทต.เขื่อนอุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น ทม.ชัยภูมิ ทม.สุรินทร์ ทต.ท่าตูม จ.สุรินทร์ เมืองพัทยา (ซอยวัดหนองใหญ่) ทม.นาสาร ทน.สมุย (เฉวง) ทต.บ้านใต้ (หาดรีน) จ.สุราษฎร์ธานี และ อบต.อ่าวนาง (เกาะพีพี) จ.กระบี่
3. ของแข็งแขวนลอย (SS)	ทน.ลำปาง ทม.สุโขทัยธานี จ.สุโขทัย ทม.ตาก อบต.คอกกระบือ (ริมคลองเทพกาญจนา) จ.สมุทรสาคร ทต.อุ้มทอง จ.สุพรรณบุรี ทม.สิงห์บุรี และ ทต.บ้านใต้ (หาดรีน) จ.สุราษฎร์ธานี
4. ไนโตรเจนทั้งหมด (TN)	ทม.เพชรบูรณ์ (สวนเพชรบุรี) ทต.สรรพยา จ.ชัยนาท ทต.โพธิ์พิทักษ์ (บริเวณชุมชนบางขุนเณร) จ.ชัยนาท ทน.นครปฐม ทม.ชัยนาท ทต.เขื่อนอุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น ทม.มหาสารคาม อบจ.ชลบุรี และเมืองพัทยา (ซอยวัดบุญย์กัญจนาราม) จ.ชลบุรี
5. ฟอสฟอรัสทั้งหมด (TP)	ทม.กำแพงเพชร ทต.สลกบาตร จ.กำแพงเพชร ทต.สรรพยา จ.ชัยนาท ทต.โพธิ์พิทักษ์ (บริเวณชุมชนบางขุนเณร) จ.ชัยนาท ทต.บางปลา (หมู่บ้านสวนรังสี) จ.สมุทรสาคร ทต.ปากน้ำปราณ จ.ประจวบคีรีขันธ์ ทต.เขื่อนอุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น

พารามิเตอร์	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	ทน.อุบลราชธานี เมืองพัทยา (ซอยวัดหนองใหญ่) เมืองพัทยา (ซอยวัดบุญย์กัญจนาราม) จ.ชลบุรี ทต.บ้านใต้ (หาดรีน) จ.สุราษฎร์ธานี ทต.วิจิตร จ.ภูเก็ต ทม.ป่าตอง จ.ภูเก็ต ทต.กะรน จ.ภูเก็ต และ อบต.อ่าวนาง (เกาะพีพี) จ.กระบี่
6. น้ำมันและไขมัน (O&G)	ทน.เชียงราย ทม.ตาก ทน.นครสวรรค์ ทต.เขื่อนอุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น ทต.บ้านใต้ (หาดรีน) จ.สุราษฎร์ธานี และ อบต.อ่าวนาง (เกาะพีพี) จ.กระบี่

4.3 แนวทางในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย และการจัดการน้ำเสียชุมชน

แนวทางในการบริหารจัดการน้ำเสียในเบื้องต้นควรดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนที่มีการก่อสร้างแล้ว และสนับสนุนให้มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนเพิ่มเติมในพื้นที่วิกฤต หรือแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ให้สอดคล้องสภาพพื้นที่ ปัญหาของชุมชน และสถานภาพของคุณภาพแหล่งน้ำ รวมถึงการสนับสนุนให้มีการจัดการน้ำเสียตั้งแต่ต้นทางโดยการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดกับที่ เช่น บ่อดักไขมัน เป็นต้น จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและลดความสกปรกของน้ำเสีย ก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม สามารถสรุปได้ ดังนี้

(1) ด้านนโยบาย

(1.1) มอบหมายเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการระบบที่ผ่านการอบรมเฉพาะด้านและมีวุฒิการศึกษาเกี่ยวข้องกับจัดการน้ำเสียโดยเฉพาะ หรือให้องค์การจัดการน้ำเสียหรือว่าจ้างเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบดูแลระบบ เพื่อให้การเดินระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(1.2) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการมอบหมายผู้รับผิดชอบดูแลระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชนให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนงานอื่น

(1.3) จัดเก็บข้อมูลต่างๆ เช่น ต้นทุนการบำบัดน้ำเสีย ประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสีย ปริมาณน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบ จำนวนครัวเรือนที่ต่อเชื่อมต่อน้ำทิ้งคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสาธารณะ เป็นต้น เพื่อให้การบริหารจัดการระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียมีประสิทธิภาพ และนำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดมาตรการหรือแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสียชุมชน

(1.4) ให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินการ พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี ให้ครอบคลุมการบริหารจัดการระบบ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

(1.5) ทบทวน ปรับปรุงกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสียชุมชนให้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานเอกชนสามารถเข้ามาร่วมลงทุนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนได้

(2) ด้านเทคนิค

(2.1) บันทึกข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูล เช่น การชำรุดเสียหายของท่อ บ่อตรวจติดตาม การตรวจตราประจำวัน การร้องเรียนจากประชาชน การอุดตันของท่อรวบรวมน้ำเสีย การชำรุดของเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ปริมาณน้ำเสียที่ไหลเข้าสู่ระบบ การใช้สารเคมี คุณภาพน้ำที่บำบัดแล้วออกจากระบบฯ (มีแผนการเก็บตัวอย่างน้ำ และวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำที่เหมาะสมอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี) เป็นต้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการบำบัด และช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในการที่จะปรับปรุงหรือขยายโครงการต่อไปในอนาคต

(2.2) ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ (หากมี) และหมั่นตรวจสอบซ่อมแซมเครื่องจักรอุปกรณ์ต่างๆ พร้อมทั้งกำหนดแผนสำรองกรณีฉุกเฉิน หากอุปกรณ์เครื่องมือในการเดินระบบชำรุด เช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องวัดปริมาณน้ำเข้า - ออกระบบ เพราะอาจส่งผลในการวางแผนการเดินระบบ

(2.3) หากปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบน้อยมากเมื่อเทียบกับความสามารถในการบำบัดน้ำเสียของระบบฯ และพื้นที่การให้บริการบำบัดน้ำเสียยังไม่ครอบคลุมทั้งพื้นที่ในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในอนาคต ควรวางแผนก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ และเชื่อมต่อท่อระบายน้ำเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ เพื่อรวบรวมน้ำเสียเข้าสู่ระบบได้ทั้งหมด หรือดำเนินการบำบัดน้ำเสียตามความเหมาะสมของพื้นที่ส่วนที่เหลือ โดยเลือกใช้เทคโนโลยีบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสม กับพื้นที่และลักษณะน้ำเสีย และเมื่อเกิดความเสียหาย บุคลากรของท้องถิ่นสามารถซ่อมแซมและบำรุงรักษาได้โดยง่าย

(3) ด้านการบริหารจัดการ

(3.1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ด้านการจัดการน้ำเสียชุมชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น การดูแลและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย การจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

(3.2) ส่งเสริมหรือกำหนดข้อบัญญัติท้องถิ่นให้อาคารทุกประเภทหรือแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่มีการจัดการน้ำเสียเบื้องต้นด้วย

(3.3) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียพร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจและยินดีชำระค่าบริการบำบัดน้ำเสียของประชาชนเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม ปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ

(3.4) จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในช่วงดำเนินงานระบบเป็นระยะๆ เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ถ้าหากมีปัญหาในการดำเนินการที่เกินขีดความสามารถ จะได้จัดการแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ได้อย่างทันท่วงที โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือพื้นที่ที่มีเหตุร้องเรียนเป็นประจำ

(4) ด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

(4.1) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างทั่วถึงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่ในการจัดการน้ำเสียและสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

(4.2) สนับสนุนชุมชนและผู้ประกอบการในการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษอย่างต่อเนื่อง

4.4 การสำรวจข้อมูลและเตรียมความพร้อมของท้องถิ่น

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย หรือมีความประสงค์ที่จะก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียควรมีการสำรวจข้อมูลและเตรียมความพร้อมในการดำเนินการ ดังนี้

(1) การรวบรวมและสำรวจการจัดการน้ำเสีย

มีเป้าหมายเพื่อจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสีย ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจสังคม รวมไปถึงแผนพัฒนาของท้องถิ่น เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยข้อมูลดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

(1.1) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้น้ำและคุณภาพน้ำสาธารณะ ได้แก่

- ปริมาณการใช้น้ำโดยเฉลี่ยของครัวเรือน/อาคาร ย้อนหลังอย่างน้อย 1 ปี
- รายละเอียดของท่อระบายเดิม
- การต่อเชื่อมท่อน้ำทิ้งของครัวเรือน/อาคาร
- คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสาธารณะ
- ชนิด ขนาดและที่ตั้งของกิจการที่ก่อให้เกิดน้ำเสีย
- ปริมาณน้ำใช้และน้ำเสียของกิจการที่ก่อให้เกิดน้ำเสีย

(1.2) ข้อมูลปริมาณน้ำฝนและรูปแบบของฝนที่ตกในชุมชน (ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน) เป็นข้อมูลพื้นฐานในการคาดการณ์อัตราไหลน้ำท่าสูงสุด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ สำหรับการออกแบบระบบรวบรวมน้ำเสีย (แบบท่อระบายรวมน้ำฝนและน้ำเสีย) หรือท่อระบายน้ำฝน

(1.3) ข้อมูลของระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่เดิม กรณีที่ชุมชนมีระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียอยู่แล้ว ควรประเมินประสิทธิภาพ และความสามารถในการรองรับน้ำเสียของระบบบำบัดฯ รวมทั้งควรรวบรวมและวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินการในอดีต ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาแนวทางในการจัดการน้ำเสียของชุมชนให้เหมาะสมมากขึ้น เช่น ส่วนใดต้องปรับปรุงระบบหรือส่วนใดต้องก่อสร้างระบบใหม่ เป็นต้น

(1.4) สภาพพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

- สภาพภูมิศาสตร์ เช่น เส้นชั้นความสูง ระดับน้ำใต้ดิน ระดับน้ำผิวดิน เป็นต้น
- สภาพทางธรณีวิทยา เช่น สภาพและลักษณะของชั้นดิน เป็นต้น
- สภาพภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิ ข้อมูลน้ำท่วม ข้อมูลฝน เป็นต้น

(1.5) ข้อมูลจำนวนประชากรและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรของชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นข้อมูลพื้นฐานในการคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคต จำนวนประชากรที่คาดการณ์ได้ จำนวนนักท่องเที่ยว หรือแรงงานต่างด้าวที่มาอาศัยในพื้นที่จะนำไปคำนวณอัตราการเกิดน้ำเสียในอนาคต

(1.6) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่

- สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายได้ของประชากร แหล่งท่องเที่ยว สถานศึกษา เป็นต้น
- สถานที่ที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์ เช่น โบราณสถาน เป็นต้น
- ทศนคติของประชาชนต่อการจัดการน้ำเสีย

- การใช้ประโยชน์ที่ดินและราคาที่ดิน
- สภาพการเมืองท้องถิ่น

(1.7) แผนพัฒนาชุมชน การจัดการน้ำเสียชุมชนให้มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าสูงสุดควรมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาของชุมชน ซึ่งควรทำการรวบรวมเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยข้อมูลดังกล่าวประกอบด้วย

- แผนพัฒนาเมืองหรือเทศบาล และแผนพัฒนาจังหวัด
- แผนพัฒนาปรับปรุงคลอง แม่น้ำชายฝั่งและระบบป้องกันน้ำท่วม
- แผนพัฒนาลุ่มน้ำ
- แผนพัฒนาระบบสาธารณูปโภค เช่น ถนน สะพาน ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท เป็นต้น
- แผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- แผนพัฒนาการเกษตรกรรมและการชลประทาน
- แผนพัฒนาอุตสาหกรรมหรือนิคมอุตสาหกรรม
- การประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษและ/หรือพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

(1.8) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสียในประเทศไทย เช่น

- พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติชลประทานหลวง พ.ศ. 2485
- พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496
- พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และ พ.ศ. 2562
- พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2535
- ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน
- ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
- ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

(1.9) ข้อมูลด้านการเงินและงบประมาณ ข้อมูลด้านการเงินหรืองบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นข้อมูลสำหรับประเมินศักยภาพในการลงทุนและการดำเนินโครงการ ซึ่งมีความสำคัญต่อการเลือกแนวทางในการดำเนินการจัดการน้ำเสียของชุมชน

(2) การจัดทำฐานข้อมูลการจัดการน้ำเสีย

เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำข้อมูลที่ได้รวบรวมและสำรวจมาจัดทำเป็นระบบให้สามารถสืบค้นได้ง่ายต่อการใช้งาน เช่นในรูปแบบของแผนที่ที่แสดงขอบเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งแม่น้ำและท่อระบายน้ำ ดังแสดงในรูปที่ 4 - 1 เป็นต้น รวมถึงบัญชีรายชื่อแสดงรายละเอียดชื่อสถานที่ และตำแหน่งที่ตั้งของบ้านเรือน สถานประกอบการ โรงงาน และแหล่งกำเนิดมลพิษอื่นๆ ในพื้นที่ ดังแสดงในตารางที่ 4 - 3

รูปที่ 4 - 1 ภาพแสดงขอบเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแนวท่อรวบรวมน้ำเสีย

ตารางที่ 4 - 3 ตัวอย่างฐานข้อมูลแสดงสถานที่ และตำแหน่งที่ตั้งของบ้านเรือน สถานประกอบการ โรงงาน และแหล่งกำเนิดมลพิษอื่นๆ ในพื้นที่

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ย (ลบ./เดือน)*	ตำแหน่งการระบายน้ำเสีย
1	นาย ก มั่งคั่ง	01/11 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	20	ท่อระบายน้ำของ อพท.
2	นางไพ นิमित	01/2 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	25	ท่อระบายน้ำของ อพท.
3	นางไฉ นิमितมาร	02/5 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	30	ลำรางสาธารณะ
4	วัดธรรมใจ	03/01 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	350	ท่อระบายน้ำของ อพท.

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่งที่ตั้ง	ปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ย (ลบ./เดือน)*	ตำแหน่งการระบายน้ำเสีย
5	สุขกาย คอนโดมิเนียม	03/08 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	400	ท่อระบายน้ำของ อพท.
6	ร้านอาหารธนา	03/09 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	200	ท่อระบายน้ำของ อพท.
7	โรงงานผลิต ล้อรถยนต์ ก	01 - 13/11 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	300	แหล่งน้ำธรรมชาติ
8	โรงงานผลิต น้ำมันพืช ก	01 - 13/11 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	600	แม่น้ำ ก.
9	โรงงานซักผ้า ข	02 - 05/22 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	1200	แม่น้ำ ก.
10	โรงผลิตน้ำดื่ม	02 - 07/5 ถ.กศน อ.ผาขาว จ.เลย	500	แหล่งน้ำธรรมชาติ

หมายเหตุ : * คำนวณจากใบเสร็จชำระค่าบริการที่ออกโดยสำนักงานประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค เขต หรือสำนักงานประปาของท้องถิ่น ในกรณีที่ อพท. ผลิตน้ำประปาใช้เอง

ทั้งนี้ การสำรวจข้อมูลและเตรียมความพร้อมที่กล่าวมาเป็นเพียงการดำเนินการเบื้องต้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถศึกษารายละเอียดการขอรับการสนับสนุนงบประมาณและการจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ในหัวข้อต่อไป

4.5 ช่องทางการเสนอรับงบประมาณ

เงินงบประมาณสำหรับดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมที่จะต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 นั้น สามารถพิจารณาจัดหาจากแหล่งเงิน ดังนี้

(1) งบประมาณแผ่นดิน (เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ)

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) ในการประชุมครั้งที่ 1/2554 เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2554 มีมติเห็นชอบการกำหนดสัดส่วนรายได้และกรอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป โดยเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โครงการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ให้ตั้งงบประมาณไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 39 วรรคสาม และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจเป็นเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์การใช้เงินของเงินอุดหนุนในแต่ละประเภท

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการสมทบงบประมาณของโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยปัจจุบันกำหนดให้สมทบงบประมาณในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินงบประมาณทั้งโครงการ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการพิจารณาผ่านสภาบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงนามในหนังสือยืนยันการสมทบงบประมาณ สำหรับขั้นตอนการของบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดทำโครงการเสนอภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อ

การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดจัดส่งให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ซึ่งจะรวบรวมแผนงาน/โครงการเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา และส่งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวบรวมและเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยมีรายการเอกสารประกอบการพิจารณาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเตรียมได้แก่

(1.1) แผนแม่บทหรือยุทธศาสตร์การจัดการคุณภาพน้ำของจังหวัด เป้าหมายของแผน ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ขนาดและขอบเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปริมาณน้ำเสียชุมชนและความสกปรกที่เกิดขึ้น ความพร้อมของบุคลากร และการจัดเก็บรายได้ การจัดการน้ำเสีย ณ ปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการน้ำเสียชุมชน แนวทางการจัดการน้ำเสียชุมชน แผนการดำเนินงาน ตัวชี้วัด และการติดตามตรวจสอบและประเมินผล

(1.2) ข้อเสนอโครงการที่แสดงให้เห็นความเป็นมา ปัญหา-อุปสรรค สถานการณ์ปัจจุบัน วัตถุประสงค์ ที่ตั้งโครงการ ขอบเขตงาน วงเงินงบประมาณ แหล่งงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ ผู้รับผิดชอบโครงการ ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด เป็นต้น

(1.3) ผลการศึกษาความเหมาะสม (FS) หรือผลการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด (FS/DD) การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย

(1.4) การสำรวจและแบบรายละเอียดการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย

(1.5) รายการประมาณราคาก่อสร้าง (BOQ)

(1.6) ที่ดินเพื่อการก่อสร้างระบบและ/หรือหนังสืออนุญาตให้ใช้พื้นที่

(1.7) ผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องการจัดการน้ำเสีย และการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย

(1.8) การยืนยันการสมทบงบประมาณในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย

(1.9) บันทึกข้อตกลงความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสีย (กรณีจัดการน้ำเสียร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น)

(1.10) แผนการบริหารจัดการโครงการ เช่น แผนงานการเดินระบบและบำรุงรักษาระบบและงบประมาณ การจัดโครงสร้างองค์กรและบุคลากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามและประเมินผลโครงการ

(1.11) ร่างเทศบัญญัติการจัดเก็บค่าบริการ/ค่าธรรมเนียมการบำบัดน้ำเสียชุมชน

(1.12) สถานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย้อนหลัง 3 ปีจากปีปัจจุบัน

(1.13) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) สำหรับโครงการที่อยู่ในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

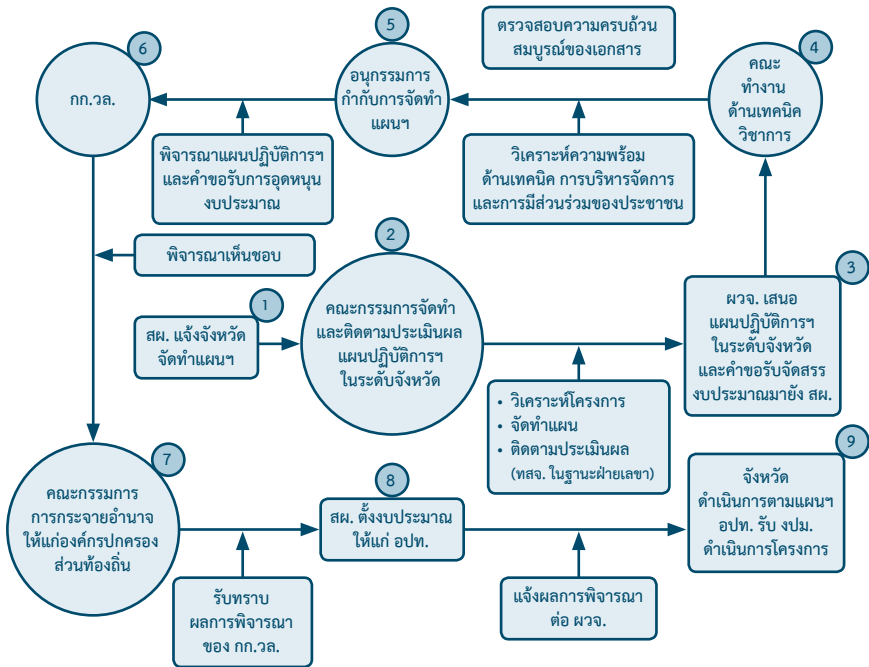
(1.14) ผลการศึกษาการจัดเก็บค่าบริการ/ค่าธรรมเนียมการรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย สำนวจความเห็นของประชาชนในการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ความยินยอมและความเต็มใจจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

(1.15) แผนการดำเนินงานเพื่อการจัดเก็บค่าบริการและการส่งเงินคืนกองทุนสิ่งแวดล้อม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถศึกษารายละเอียดการดำเนินการในหัวข้อต่างๆ ได้จาก <https://qr.go.page.link/jZiyQ> หรือ QR code ดังรูปที่ 4 - 2 โดยมีขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด แสดงดังรูปที่ 4 - 3

รูปที่ 4 - 2 ข้อมูลสนับสนุนการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสียชุมชน

รูปที่ 4 - 3 ขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

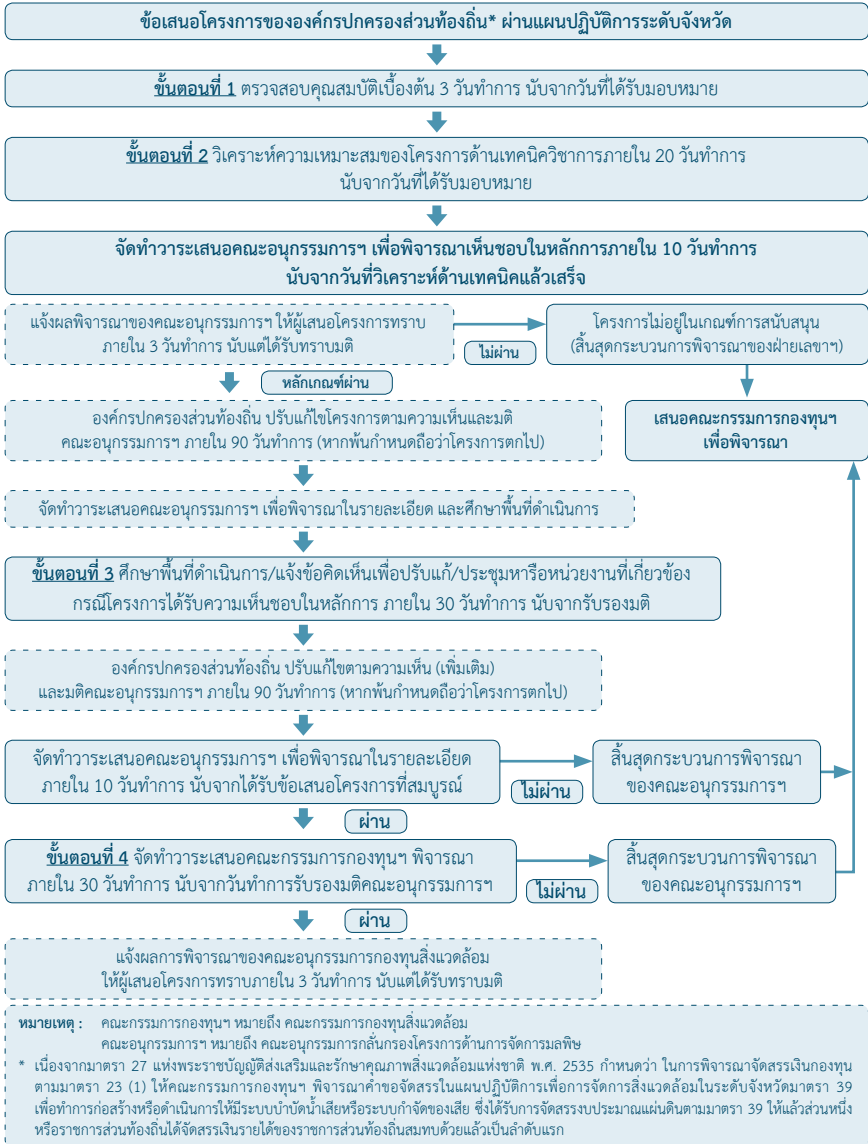
(2) เงินกองทุนสิ่งแวดล้อม

กองทุนสิ่งแวดล้อม จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 หมวด 2 กองทุนสิ่งแวดล้อม (มาตรา 22 - 31) เพื่อเป็นมาตรการสนับสนุนทางการเงินที่จะสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน ตามหลักการผู้ก่อให้เกิดมลพิษเป็นผู้จ่าย ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมา กองทุนสิ่งแวดล้อมได้มีการอุดหนุนงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะมูลฝอยตามมาตรา 23 (1) และการอุดหนุนกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควรและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามมาตรา 23 (4) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยมีขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ดังรูปที่ 4 - 4

(3) งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 มาตรา 7 วรรคสอง กำหนดให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ยื่นคำขอตั้งงบประมาณได้ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่าจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและตามมาตรา 10 วรรคสอง กำหนดให้จังหวัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

กรณีเงินอุดหนุน ตามมาตรา 23 (1)

แผนผังแสดงขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม
ตามมาตรา 23 (1) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

รูปที่ 4 - 4 ขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

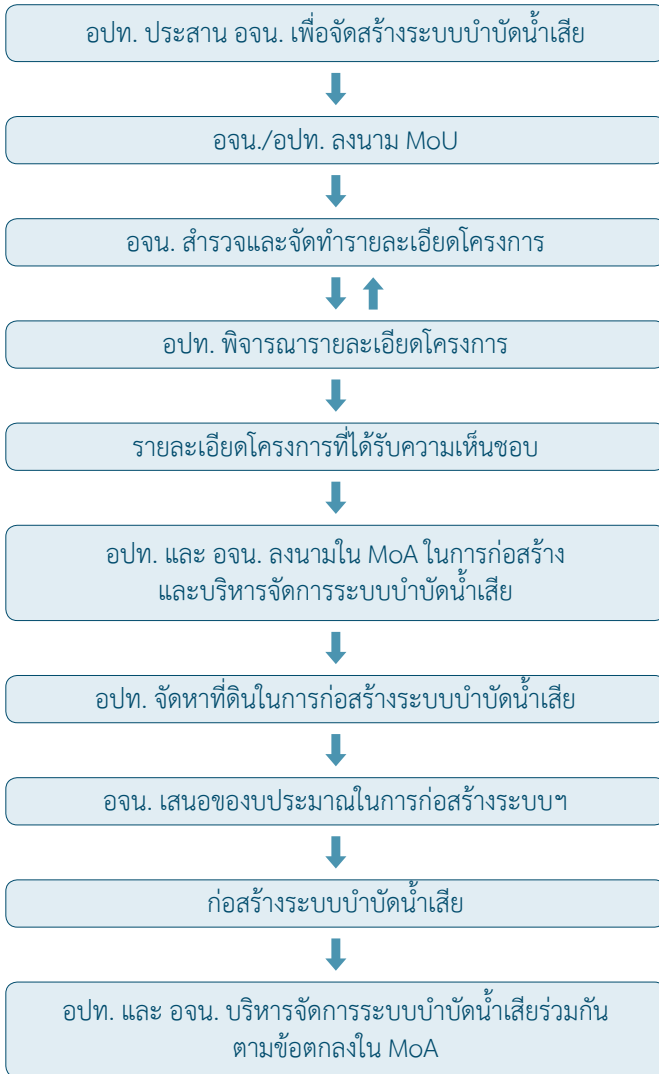
(4) การลงทุนของภาคเอกชนและอื่น ๆ

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 39 วรรคแรก กำหนดให้จังหวัดใดที่ยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม อาจเสนอแผนการส่งเสริมให้เอกชนลงทุนก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย เพื่อให้บริการในเขตจังหวัดนั้นแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) ประสานองค์การจัดการน้ำเสีย

ในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย โดยองค์การจัดการน้ำเสียจะจัดทำรายละเอียดโครงการ พร้อมทั้งลงนามความร่วมมือ (MoU) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้จัดหาที่ดินในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งนี้ องค์การจัดการน้ำเสียจะเสนอของบประมาณในการก่อสร้างและเดินระบบบำบัดน้ำเสีย โดยโครงการต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียด้วย ดังรูปที่ 4 - 5

ข้อมูลสนับสนุนการเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสียชุมชน เช่น คู่มือการจัดการน้ำเสียชุมชนภาคประชาชน คู่มือการจัดทำโครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คู่มือระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน คู่มือการจัดทำข้อเสนอโครงการที่จะขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมแนวทาง และมาตรการการจัดการน้ำเสียชุมชนในระดับท้องถิ่น สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก <https://qrqo.page.link/JZiyQ> หรือ QR code ดังรูปที่ 4 - 2

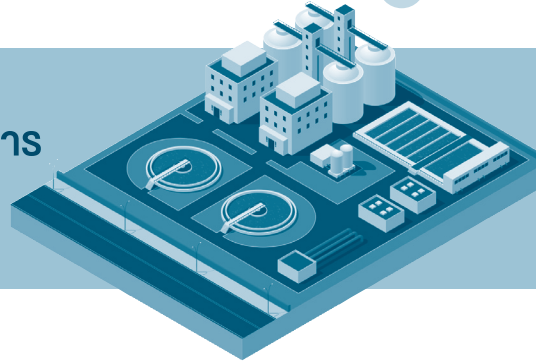

หมายเหตุ: ในบางกรณี อาจมีการทำ MoU พร้อมกับการทำ MoA

รูปที่ 4 - 5 ขั้นตอนการดำเนินงานจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียร่วมกับ
องค์การบริหารน้ำเสีย

5

การจัดเก็บค่าบริการ บำบัดน้ำเสีย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียในหลายพื้นที่ไม่สามารถดำเนินงานระบบฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดงบประมาณในการบำรุงรักษาระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย และการซ่อมแซมเครื่องจักร อุปกรณ์ต่างๆ บางพื้นที่ไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับจ่ายค่าไฟฟ้าที่ใช้ในการเดินเครื่องจักร ทำให้ไม่สามารถเดินระบบบำบัดน้ำเสียได้ต่อเนื่อง ส่งผลให้คุณภาพน้ำทิ้งที่ระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดหางบประมาณที่เพียงพอสำหรับการเดินและบำรุงรักษาระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนารายได้มาใช้ในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย โดยการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่ ตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle; PPP)

กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชน ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 137 ตอนพิเศษ 141 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2563 ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติในคราวประชุมครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2563 ได้มีมติเห็นชอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียทุกแห่งจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ให้บริการเพื่อนำรายได้มาใช้ในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle; PPP) โดยใช้แนวทางการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชนตามที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด ซึ่งยึดหลัก “การคืนทุนหรือการหักคืนต้นทุน (Cost Recovery)” เพื่อให้มีรายรับเพียงพอและครอบคลุมต้นทุนการบำบัดน้ำเสีย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณเพียงพอสำหรับการดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการพิจารณาค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ดังนี้

(1) ต้นทุนการบำบัดน้ำเสียควรครอบคลุม ค่าดำเนินการและบำรุงรักษา ค่าทดแทนเครื่องจักร และเงินคั่นกองทุนสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 3.5 ของรายได้ที่จัดเก็บได้

(2) ต้นทุนการบำบัดน้ำเสียจะคำนวณเป็น “บาทต่อปี” ในปีฐานและคาดการณ์ ต้นทุนการบำบัดน้ำเสียเป็นระยะเวลา 5 ปี

(3) การกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสีย สามารถกำหนดได้ทั้ง “อัตราคงที่ (flat rate)” โดยราคาต่อหน่วยคงที่ หรือแบบ “อัตราก้าวหน้า (progressive rate)” และวิเคราะห์กระแสเงินสด (cash flow) เพื่อพิจารณารายรับที่จัดเก็บได้ว่าครอบคลุม ต้นทุนการบำบัดน้ำเสียหรือไม่

การกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียจะกำหนดเป็นช่วงค่าสูงสุดและต่ำสุด เพื่อเป็นกรอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปประยุกต์ใช้ ดังแสดงในตารางที่ 5 - 1

ตารางที่ 5 - 1 ช่วงค่าของอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียที่แนะนำเพื่อเป็นกรอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปประยุกต์ใช้

ประเภทของระบบบำบัดน้ำเสีย และแหล่งกำเนิด		ช่วงค่าบริการฯ ที่แนะนำ (บาท/ลูกบาศก์เมตร)
ระบบบ่อปรับเสถียร (Stabilization Pond : SP)	ที่อยู่อาศัย	2.00 - 5.00
	ธุรกิจ	2.50 - 7.00
ระบบสระเติมอากาศ (Aerated Lagoon : AL)	ที่อยู่อาศัย	2.50 - 6.00
	ธุรกิจ	3.00 - 9.00
ระบบแบบแอกติเวเต็ดสลัดจ์ (Activated Sludge : AS)	ที่อยู่อาศัย	3.00 - 8.00
	ธุรกิจ	4.00 - 11.50

หมายเหตุ : 1. ที่อยู่อาศัย หมายถึง สถานที่ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการพักอาศัย โดยไม่มีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจ

2. ธุรกิจ หมายถึง สถานที่ที่ใช้ประโยชน์ในการพาณิชย์กรรม หรือบริการธุรกิจ หรืออุตสาหกรรม และเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นๆ จะได้ใช้อาคารอยู่อาศัยด้วยหรือไม่ก็ตาม รวมถึงสถานที่ราชการและอาคารที่ทำการ

ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนอกเทศบัญญัติและจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียแล้ว จำนวน 19 พื้นที่ (22 ระบบ) ประกอบด้วย

- 1) เทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก
- 2) เทศบาลตำบลท่าแร่ จังหวัดสกลนคร
- 3) เทศบาลนครอุตรธานี
- 4) เทศบาลตำบลโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
- 5) เทศบาลตำบลกุดจิก จังหวัดนครราชสีมา
- 6) เทศบาลเมืองบุรีรัมย์
- 7) เทศบาลเมืองมุกดาหาร
- 8) เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี (2 ระบบ)
- 9) เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี (2 ระบบ)
- 10) เทศบาลตำบลบางเสร่ จังหวัดชลบุรี
- 11) เทศบาลตำบลบ้านแพ จังหวัดระยอง
- 12) เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์
- 13) เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2 ระบบ)
- 14) เทศบาลเมืองป่าตอง จังหวัดภูเก็ต
- 15) เทศบาลตำบลกะรน จังหวัดภูเก็ต
- 16) เทศบาลเมืองกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
- 17) เทศบาลเมืองกระบี่
- 18) เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- 19) เทศบาลนครสงขลา

นอกจากนี้ ได้มีประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 15 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 137 ตอนพิเศษ 186 ง

ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2563 ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่

- 1) เทศบาลตำบลบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
- 2) เทศบาลเมืองชัยนาท
- 3) เทศบาลเมืองพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี
- 4) เทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
- 5) เทศบาลเมืองน่าน
- 6) เทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 7) เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
- 8) เทศบาลตำบลท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี
- 9) เทศบาลเมืองสุโขทัยธานี จังหวัดสุโขทัย
- 10) เทศบาลตำบลโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
- 11) เทศบาลตำบลกุดจิก จังหวัดนครราชสีมา³
- 12) เทศบาลนครสงขลา³
- 13) เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- 14) เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 15) องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล จังหวัดภูเก็ต

รายละเอียดแนวทางการกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชน เทศบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียแล้ว และประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสีย สามารถศึกษาได้จาก <https://qr.go.page.link/x9Rkj> หรือ QR code ดังรูปที่ 5 - 1

³ มีเทศบาลและจัดเก็บค่าบริการแล้ว แต่เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อออกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กำหนดอัตราค่าบริการ ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

รูปที่ 5 - 1 ข้อมูลการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้พัฒนาเครื่องมือในการช่วยคำนวณอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชนในรูปแบบ “โปรแกรมช่วยคำนวณอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชน (Wastewater treatment Infrastructure Service fee Estimation : WISE)” ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว สอดคล้องตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ของตนและมีรายได้เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ผู้ใช้งานสามารถเลือกรูปแบบการคำนวณอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียได้ 3 รูปแบบ คือ (1) แบบราคาต่อหน่วยคงที่ในแบบเหมาจ่าย (2) แบบราคาต่อหน่วยคงที่ตามประเภทผู้ใช้น้ำ และ (3) แบบราคาต่อหน่วยไม่คงที่ในแบบก้าวหน้า สามารถพิมพ์รายงานผลการคำนวณและบันทึกในลักษณะเอกสาร PDF และบันทึกเลขรหัสอ้างอิงในรูปแบบ QR Code โดยโปรแกรมจะติดตั้งบนเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ ผู้ที่สนใจสามารถเข้าใช้งานได้ผ่านทาง www.pcd.go.th หรือ <http://wise.pcd.go.th> ตลอด 24 ชั่วโมง ดังรูปที่ 5 - 2

WISE

Wastewater treatment Infrastructure Service fee Estimation

เริ่มต้นคำนวณใหม่

คำนวณจากเลขอ้างอิง

ระบบช่วยการกำหนดอัตรา ค่าบริการ บำบัดน้ำเสียชุมชน

การกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียมีหลักการว่า "รายรับที่ได้จากการจัดเก็บค่าบริการต้องครอบคลุมต้นทุนการเดินระบบบำบัดน้ำเสีย (cost recovery)" เพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

โดย giz Industrie Dienstleistung für Wasserwerke (Environmental IT) GmbH

WISE

Wastewater treatment Infrastructure Service fee Estimation

เริ่มต้นคำนวณใหม่

คำนวณจากเลขอ้างอิง

ระบบช่วยการกำหนดอัตรา ค่าบริการ บำบัดน้ำเสียชุมชน

การกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียมีหลักการว่า "รายรับที่ได้จากการจัดเก็บค่าบริการต้องครอบคลุมต้นทุนการเดินระบบบำบัดน้ำเสีย (cost recovery)" เพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

โดย giz Industrie Dienstleistung für Wasserwerke (Environmental IT) GmbH

Home / จำนวนถังบำบัด

คำนวณค่าสารเคมี

ระบุข้อมูลเพื่อคำนวณค่าสารเคมีที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย

ความสามารถในการบำบัดน้ำเสีย (ลบม./วัน)

ระบุค่าความสกปรกในการบำบัดน้ำเสีย

ต่อไป

ค่าคงที่ค่าเข้า 25 ลิตร/ถัง/วัน

ค่าคงที่ใส่ของครกบ่งปริมาณน้ำเสีย 0.75

ค่าคงที่เพิ่มประเภณีสารเคมี (บาท/ลบม.) 0.3

2020 © WaterSystem

ขั้นตอนการบำบัดน้ำเสีย

- 1 ระบุข้อมูลทั่วไป
- 2 จำนวนถังบำบัด
- 3 จำนวนถังจ่ายสาร
- 4 จำนวนถังจ่ายไฟฟ้า
- 5 จำนวนถังดูดตะกอนและก๊าซใต้ถอย
- 6 จำนวนถังอย่างงา
- 7 **คำนวณค่าสารเคมี**
- 8 จำนวนถังจ่ายแอมโมเนียและปุ๋ยยูเรีย
- 9 จำนวนถังจ่ายยาล้างถัง
- 10 จำนวนถังเก็บของเสีย (ปริมาณ 5 ตัน)
- 11 จำนวนถังบำบัดน้ำทิ้ง
- 12 ผลของผลการคำนวณ

รูปที่ 5 - 2 โปรแกรมช่วยคำนวณอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียชุมชน (WISE)

กองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ

92 ซอยพหลโยธิน 7 แขวงพญาไท

เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร 0 2298 5112, 0 2298 2185 - 95

โทรสาร 0 2298 5380